

Het Koninklijk bezoek aan de hoofdstad. — De intocht van Hindenburg. — De Betuwe in bloei: langs de lachende Linge. — Kleinautomobielen. — Het „Pesthuis” te Amsterdam. — Florence. — Goederenvervoer op de Amerikaansche Spoorwegen.*

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

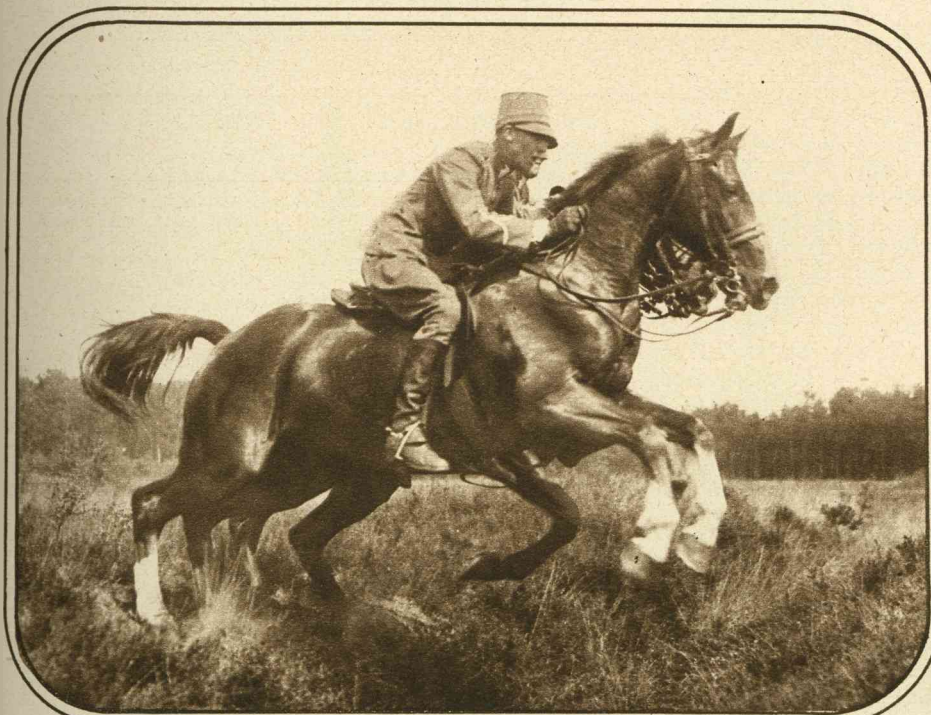
PANORAMA

No. 47 (21) 12DE JAARGANG
20 Mei 1925

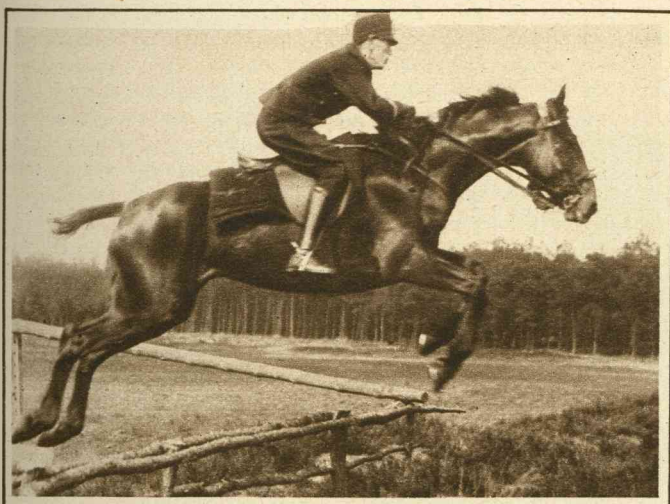
A.W. SIJTHOFF'S
UITGEVERS MAATSCHAPPIJ
LEIDEN

Prijs per Nummer 20 ct. Voor Week-Abonné's 17½ ct.
Per kwartaal f 2.25, Franco per post f 2.50

HET EINDFEEST DER KON. NED. JACHTVEREENIGING

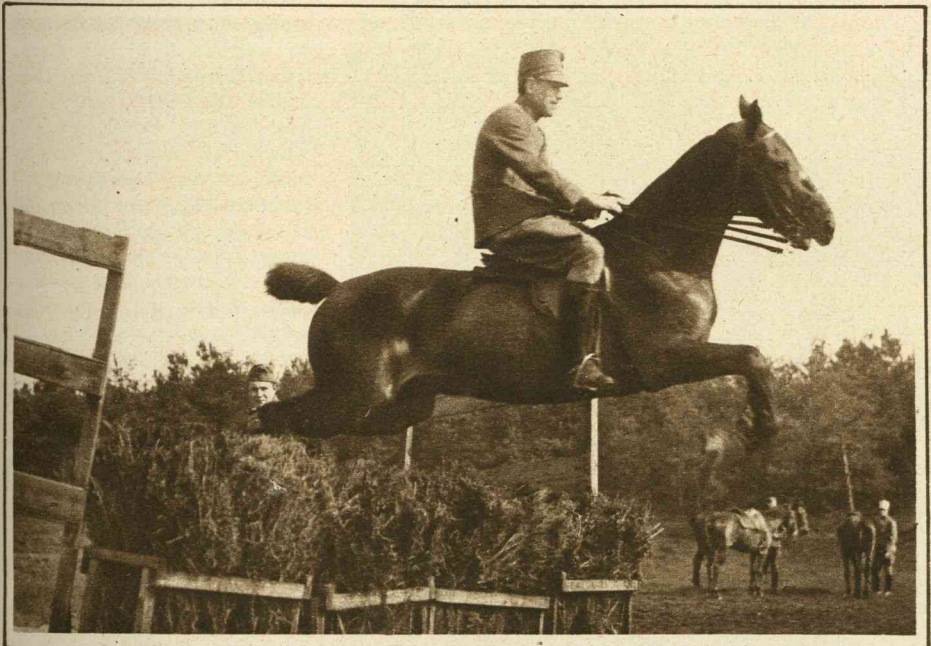

Donderdag 14 Mei hield de Koninklijke Nederlandsche Jachtvereniging op het terrein „Het Hazenwater” nabij Oud-Leusden een huishoudelijk ruitersfeest, dat bestond uit een Cross-country om den Deterding Beker, en een behendigheidsparcours voor onderofficieren. — Hierboven links: Twee deelnemers nemen tegelijk een hindernis, bestaande uit een sloot. Rechts: Jhr. A. M. C. Mollerus op „Cowboy”, de winnaar van den Cross-country.

Het behendigheidsparcours voor onderofficieren.

Links: Wachtmeester Ellenbroek, de eerste prijswinner. Midden: Opperwachtmeester Janssen op „Muis” bij een mooien sprong. Rechts: Wachtmeester Nieskens op „Mies”.

Fourier Reede op „William” bij het nemen van een hindernis.

De voorzitter der Kon. Ned. Jachtvereniging Luitenant kolonel E. H. Juckema van Burmania Baron Rengers van Warmenhuizen overhandigt Jhr. Mollerus, den eersten prijswinner van den Cross-country, den Deterding-beker.

LANGS DE LACHENDE LINGE

Nog altijd gaat er een zekere bekoring uit van die mischien ietwat verouderde „Overbetuw-sche novellen” van Cremer, waar hij in zijn verschillende verhalen zoo juist en gevoelvol teekent de schoone landouwe tusschen de groote rivieren, en heur bevolking, welke hem lief was geworden.

't Zijn schilderijtjes, die in zoet vloeiend dialect geschreven schetsjes, zoo aardig tusschen die frissche novellen gelascht, als hij den lof bezingt van de vruchtbare weiden, bouwakkers en boomgaarden in 't land der Linge: „'t kleine revierke”, dat daar evenwijdig aan de groote stroomen de „Bat-ouwe” vrijwel in de lengte doorsnijdt.

Luister, hoe bijzonder aardig hij vertelt van het lachende stroompje in het kersenland.

„A' j nooit van de Linge ien de Bêtuw geheard hadt, dan zou j' op 't heele ding geen arg hebben, zoo'n onneuzel schoap van 'en ding as 't is.

Meister ien 't school leert oan de kienders, dat 'et 'en rivier is, die van 't Oost naar 't West krek midden deur de Bêtuw geet; moar as nou de Linge 'en revier is, wat motten dan de Rien en de Woals wel wêzen, die de heele Bêtuw ien d'er erms houden, wat blief!

A' j meint, dat ie van de bargaen kumt, zoas meister zeit dat de revier' doen, dan bi j' krek van de wies, 't schoap van 'en ding is van lêge komaf. Bij 't ouwe kastêlje Dorenborg of uut den hoek van Gent, doar mot ie zoo wat uut de Wêterings kommen, en nuumt ze hum, ook nog 'en heel eind wiejer, niks meer als de Wêteringse wal. Ge kunt er krek van zeggen, wa' j' wilt, moar toch, toch is 't 'en oarrig dingske. Zoo zuutjes heer sliemert ie moar vort krek as 'en oal op 't dreuge, en, as ie proaten kos, jong mins! wat zou ie oe veul van de Bêtuw vertellen. Joa, as ie zoo stillekes voortkruip en kabbelt en knabbelt oan zien boord, dan smuuspet ie toch zuutjes tegen 't lies, dat hum groet, en fluustert ie heel wat oarigs.”

Wel bijzonder schoon is dat kleine riviértje, dat zich daar bij het historische dorpje Hemmen uit een tweetal wateringen vormt en voortkronkelt door de romantische landouwe, rijk aan herinneringen van het roemrijk voorgelacht. Hemmen, de oude „heerlijkheid”, welke vóór de groote staatsomwenteling in het laatst der vorige eeuw, eigen hoog en laag rechtsgebied bezat, hetwelk op naam van den „heer” werd uitgeoefend. Hier verrees oudtijds het aanzienlijke slot, naar middeleeuwschen trant, met een aantal torens en zware gekanteelde muren uit 'n breede gracht oprijzende.

Tot in 't midden der 18e eeuw het oude ridderslot onder de mokerslagen viel om in later jaren plaats te maken voor een grootsch modern landgoed, omringd door een schitterend park, met stroomend water doorsneden, omgeven door statig hoogopgaand geboomte. Hier in dit aardige boerendorpje met zijn idyllische omgeving droomt alles nog van de tijden van weleer.

't Is mij telkenmale een genot te dolen langs „'t kleine revierke”, met de antieke steden, dorpen en gehuchten die als 't ware rusten aan de oevers van dit romantische stroompje: Hemmen Buurmalsen, Deil, Geldermalsen, Beesd, Rump en meer van die landelijke plaatsjes.

Rijk is dit land tusschen de groote rivieren aan historie, waar aan beide zijden der Lin-

ge zich oudtijds de heerschappij „Malsen” uitstreckte, welke omvatte een gedeelte van de Tielerwaard, van Buren en Kuilenburg. Hierin lag vroeger het praedium der abdij van Mariënweerd, welke een hofstede en landerijen bezat, grenzende aan het Buurmalsensche veld.

Meerendeels zijn al de monumenten uit vroeger eeuwen: de kasteelen en kloosters uit het land der Linge, verdwenen. De tand des tijds heeft ze ten ondergang gedoemd en slechts enkele overblijfselen uit het roemruchtig verleên resten nog in het aloude eiland der Batavieren.

De jongste stormen in den afgeloopen winter maakten zelfs nog een poort, welke zich daar eenzaam verhief te midden van bouw- en weiland in de omgeving van het dorpken Deil, als herinnering aan het middeleeuwsche kasteel „Bulkenstein” tot een puinhoop. Voorbij is dat alles! Thans stroomt de kleine Linge vreedzaam langs de velden en akkers en kronkelt tusschen de vette aarde, welke bij goede bewerking geeft „duizendvoudig vrucht”.

Hier de haver en weit (tarwe), wat staan ze weer gelp; ginds dat goudge zaad, wat flonkert het zonnig; daar dat paars-groene klaver-veld; wat ruikt het naar honing! Eén en al weelde!

De grootsche pracht van het Lingeland valt echter in de lente: het blijde voorjaar.

Want „oan 't kleine revierke” bevindt ge u te midden der lachende „kersen”- en „appelbongers”.

Dan is 't er één en al bloesempracht en geurt het alom in de dorpen en gehuchten aan den lichtenden stroom van de witte kersenruikers en zacht-rose appeltuitjes. Waar ge ook staat: bij het schilderachtige dorpken Buurmalsen, te Deil of aan de lange houten brug bij Geldermalsen: overal die heerlijke, schitterende bloesem van de kersen- en appelboomgaarden, welke daar gerijdt staan als grootsche, schoone bouquetten te midden der lachende velden.

Ja, de Linge-landouwe is . . . het kersenland bij uitnemmenheid.

Reeds in 't midden der 17e eeuw was de handel in kersen er zeer belangrijk en werd Amsterdam voorzien van

de „roodlachende Bêtuwsche bôlekens”. — Hoor, hoe schitterend Cremer den kersenpluk beschrijft:

„Ien den karsebongerd is 't oarigheid. Mins, mins, wa 'n roodbôlekes tussen de gruune bloai! Ge zoudt er ien biete willen, zoo vol, zoo gezwollen, zoo mooi van rood. Oarige dinger! Nou 't en klein bietje wêjt (waait), nou is 't krek asof ze tusschen de bloai' verstôppelje speulen, en lachen: Ge zult mien niet kriegen. As ze de mus' en de sprêeuw mienen, dan hen ze geliek, doar zal kleine Geert op passen. Kleine Geert op de bloote vuut', 'en zonder pet op de gël-blonde knikker, hie schrauwte den heelen tied van geweld: Tjaa! huurraa! en dan sleet ie met 'en hout op' en iezeren potdekket, tjoeng! tjoeng! dat de mus' en de sprêeuw meinen, dat 'r onroad ien den bongerd is, en op 'en afstand

De weelde van den bloei onder Kesteren.

bleiven. Ge zult mien niet kriegen! lachen, die rooie kleuters tussen de gruune bloai', moar 't zal mis wêzen. Vier, zes, zeuven mansluu en derno, zin met leeren (ladders) en mandes en hoak' gekomen. Daar geet 'et oan den gang: ze kruipen ien den boom' en tussen de tak' en tussen de bloai' en de rooie sabbôlekes lachen niemeer”. — Het Lingeland in den bloei- en kersentijd! Welk een pracht! Hoe idyllisch liggen daar ter zij aan den hoogen rivierdijk die antieke boerderijtjes met het warme, verweerde stroodak, waar het bruingroene mos reeds tientallen van jaren vegeteert. Te midden van zijn vee en talrijke hoenders troont er het ouderwetsche boertje als een koning op zijn gebied.

Hier, in die rustieke dorpkes vindt ge nog de echte typen uit de „Bêtuw”, vol van eenvoud en bekoring.

't Is een genot eens even met ze te zitten „klasjenieren” (praten) in het eenvoudige achterhuis van het boerderijtje, waar de familie zoo echt knusjes om de eenvoudige tafel bijeenzit.

En rondom die ouderwetsche behuizingen scharrelen de varkens en kippen maar steeds rond, waarmee de boer recht vertrouwelijk omgaat.

Gaarne noodt hij den bezoeker eens een kijkje te nemen bij zijn vee: het bezit, waarop hij trotsch is. En te midden van zijn „kuyen” (varkens) en biggen klapt hij er zoo'n vetten dikzak eensklaps flink op de dij, in zangerig Bêtuwsch uitroepende: „Dat is een gerammezierde, wâr?”

Niet minder schilderachtig dan de boerderijtjes aan den Lingestroom is een marktdag in 't kersenland.

Dwaal er eens rond te Tiel of Geldermalsen op het pleintje naast de oude kerk, welke daar staat te droomen ter zij van het lachende riviértje.

't Zijn schilderstukjes vol warmte en kleur, al die groepjes van boeren en boerinnes te midden van die groote manden met knorrende biggen be-

In de bloeiende Bêtuwe.

Zie vervolg op pag. 8.

KLEIN-AUTOMOBIELEN

Charles Faroux, een overbekende persoonlijkheid in de Franche Automobielwereld, heeft het al jaren geleden goed ingezien. In zijn verschillende redevoeringen en vooral herhaaldelijk in zijn bijdragen in het Franche Maandblad „Très sport” hamerde hij er steeds op, dat de constructeurs moesten trachten een kleinen wagen te bouwen, die aan een gering benzine-, olie- en bandenverbruik een hoog nuttig rendement zou

paren. In het October-nummer van het bovengenoemde maandblad, dat ter gelegenheid van den juist in die dagen geopenden Parijschen Salon de l'Automobile grootendeels aan den auto gewijd was, drukte hij zich uit in een paar zinnen die, vertaald, op het volgende neerkomen:

„Nagaande, wat op den Salon van 1924 zal domineeren, kunnen we vaststellen, dat het is de ontwikkeling van het kleine voordeelige wagentje en de verhooging van zijn vervoercapaciteit. Ik voor mij kan mij slechts gelukwensen bij het aanschouwen van de zegeviering van mijn sinds jaren geopperde ideeën.”

Inderdaad, Faroux heeft het bij het rechte eind gehad. Niet alleen trouwens te Parijs, maar ook op de Olympia-show, enkele weken later te Londen geopend, domineerden de kleine wagentjes. En ook te Berlijn, Am Kaiserdamm, merkten we tot ons groot genoegen op, dat de Deutsche autofabrikanten zich op het vervaardigen in groote serie van deze voor de toekomst zoo enorm veelbelovende wagentjes gaan toeleggen. Opel is al begonnen, en als wij juist zijn ingelicht zullen anderen spoedig volgen.

Onwillekeurig vragen wij ons af hoe het komt dat plotseling van alle kanten deze kleine wagentjes als uit de lucht komen vallen. Het is doodeenvoudig.

Toen de industrie van gewone, grootere en zéér groote automobielen zich ontwikkelde, moest steeds een belangrijke categorie gebruikers worden teleurgesteld. Ieder jaar bracht nieuwigheden, ieder jaar bracht ons ook nieuwe merken, maar het waren steeds kostbare wagens die aan de markt verschenen. Kostbaar in aanschaffing niet alleen maar vooral in onderhoud. Aan de vraag van auto-liefhebbers met bescheiden beuren, kon nog maar steeds niet worden beantwoord. Zij hadden te kiezen tusschen de aanschaffing van een tweewielig motorrijwiel of... het gebruik van de beenen.

De motorrijwielen zijn ongetwijfeld voor veel doeleinden bij uitstek geschikt, maar zij hebben toch nimmer de velen kunnen bevredigen, wier ideaal het was en bleef, eens in het bezit te komen van een comfortabele heusche automobiel. Juist zij, die in het bezit van een motorfiets waren of waren geweest, beseften het kardinale verschil in gemak dat er bestaat tusschen een twee- en vierwiel.

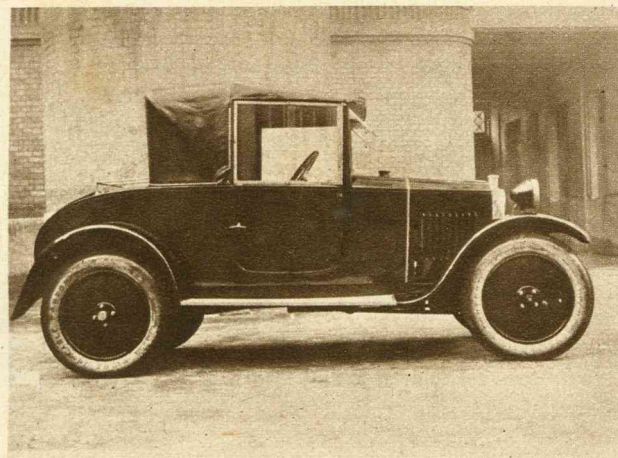
Ook de automobiefabrikanten hebben deze nooden verstaan. Het was hun lang voor het uitkomen van de eerste kleinautomobiel maar al te goed bekend geweest, dat er een dringende behoefte bestond aan zulke eenvoudige economische wagentjes.

Jarenlang heeft men geëxperimenteerd. Vooral de Franschen hebben moeite noch kosten gespaard om het doel te bereiken.

En zij zijn het dan ook geweest die het eerst met de allemans-automobielen in zakformaat voor den dag zijn gekomen. Maar eigenlijk neen, het waren geen Franschen. Het was, schrik niet lezer, een Nederlander, die het vraagstuk oploste.

Althans van Nederlandsche afkomst en met een, schoon moedwillig verbasterden, Nederlandschen naam.

Het was André Citroën of Citroën, zoals u wilt, die een aanvang maakte met het vervaardigen van kleine automobielen in groote serie.

De mooie Cabriolet „Peugeot” voorzien van 5 P.K. motor, gemonteerd met Michelin confort-banden.

De mooie Cabriolet „Peugeot” voorzien van 5 P.K. motor, gemonteerd met Michelin confort-banden.

De motorrijwielen zijn ongetwijfeld voor veel doeleinden bij uitstek geschikt, maar zij hebben toch nimmer de velen kunnen bevredigen, wier ideaal het was en bleef, eens in het bezit te komen van een comfortabele heusche automobiel. Juist zij, die in het bezit van een motorfiets waren of waren geweest, beseften het kardinale verschil in gemak dat er bestaat tusschen een twee- en vierwiel.

Ook de automobiefabrikanten hebben deze nooden verstaan. Het was hun lang voor het uitkomen van de eerste kleinautomobiel maar al te goed bekend geweest, dat er een dringende behoefte bestond aan zulke eenvoudige economische wagentjes.

Jarenlang heeft men geëxperimenteerd. Vooral de Franschen hebben moeite noch kosten gespaard om het doel te bereiken.

En zij zijn het dan ook geweest die het eerst met de allemans-automobielen in zakformaat voor den dag zijn gekomen. Maar eigenlijk neen, het waren geen Franschen. Het was, schrik niet lezer, een Nederlander, die het vraagstuk oploste.

Althans van Nederlandsche afkomst en met een, schoon moedwillig verbasterden, Nederlandschen naam.

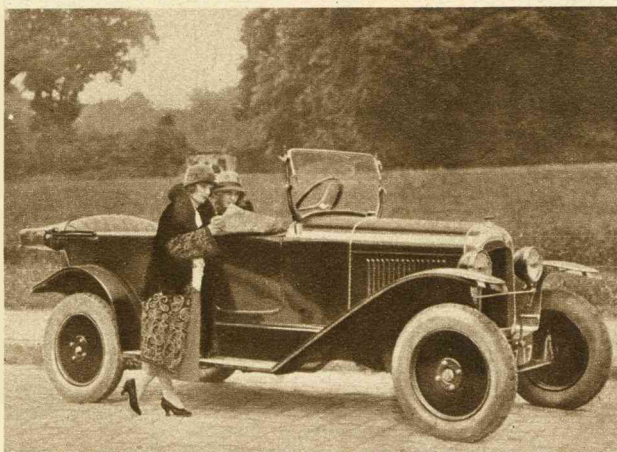
Het was André Citroën of Citroën, zoals u wilt, die een aanvang maakte met het vervaardigen van kleine automobielen in groote serie.

Hij maakt een bepaald aantal modellen, die thans in twee typen aan de markt worden gebracht: een 10 en een 5 P.K.

De automobiel is een van de meest geschikte hulpmiddelen, die wij in het moderne verkeer ter beschikking hebben. Maar ten dienste van de massa is het gewenscht dat de auto populair wordt, dit wil zeggen, dat zij economisch wordt en gemakkelijk bestuurbaar.

Deze overwegingen lieten de Citroën-kopstukken gelden toen zij in 1919 met de 10 P.K. voor den dag kwamen.

Spoedig was een dagproductie van 60 wagens bereikt. Het cijfer

Torpedo „Citroën” 10 P.K. Model Luxe. — Voorzien van vier deuren met onzichtbare scharnieren.

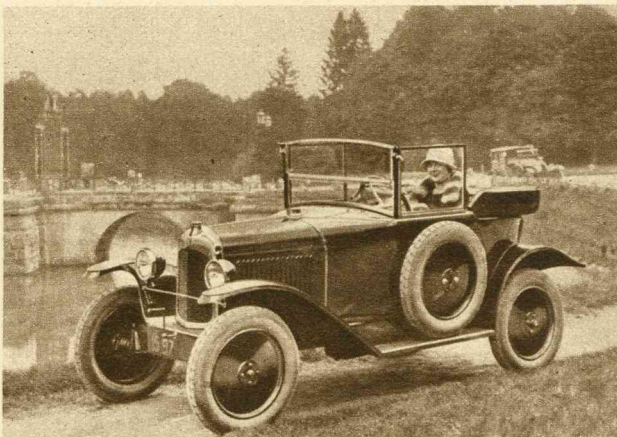
steeg regelmatig en snel; nadat het was opgevoerd tot 75, haalde men spoedig de 100. Steeds stijgende bleef de productie, men ging 200 auto's per dag maken, daarna zelfs 300. Zoover is men nu gevorderd. En nog is het niet genoeg, aan de vraag kan op den duur niet worden beantwoord. Men is aan de Quai de Javel te Parijs evenwel op zijn qui vive en heeft reeds maatregelen genomen, die het mogelijk zullen maken de dagproductie tot 500 op te voeren.

Intusschen is na de 10 P.K. ook de 5 P.K. op het programma gekomen. Zij ging er even grif in als de groote zuster. Het is licht begrijpelijk. Eenvoudig te behandelen, en met bescheiden maat, vormen deze wagentjes het vervoermiddel bij uitstek voor de menschen waarvoor ze in de eerste plaats bedoeld zijn, de groote categorie, waarop wij reeds de aandacht vestigden.

Reeds omstreeks 1912-'13 maakte de Franche automobiel-fabriek Peugeot, naast de zware wagens, de zoogenaamde Bébés, die bij hun eerste verschijnen in het Grand Palais, waar sedert vele jaren de Parijsche Salon gehouden wordt, dadelijk van zich deden spreken. De vakpers uitte zich in lof over deze wagentjes. Algemeen verklaarde men dat deze kleine auto'tjes er als koek zouden ingaan, mits... zij goedkoop waren.

Peugeot, die in zijn eerste bébé een motor van slechts 6 P.K. had geplaatst, was er toen nog niet op ingericht om zijn wagens in groote serie te leveren. Dat zou eerst vele jaren later geschieden.

De groote oorlog heeft natuurlijk de ontwikkeling van de automobielindustrie ook in Frankrijk danig in den weg gestaan. Maar na den oorlog heeft men er zich speciaal in Frankrijk direct met volle kracht op toegelegd, kleine auto's te construeeren, die wel de goede hoedanigheid van de grootere zusters hebben, maar alleen, zowel in aanschaffing als in onderhoud, goedkoop, aanmerkelijk voordeliger zouden zijn. En tot degenen, die daarin wel het beste

Een Cabriolet „Citroën” 5 P.K., voor twee personen, met reserve wiel. Dit type verschijnt meer en meer ook op onze wegen.

zijn geslaagd, behoort in de eerste plaats André Citroën. „La première voiture Française construite en grande série”, zoals hij zijn wagens noemt, beantwoordt wel geheel aan de eischen, die wij aan deze bébé's, want dat blijven ze toch, mogen stellen. Het type van den motor is juist gekozen, zoowel de 5 als de 10 P.K. zijn zuinige eters. Maar bovendien heeft Citroën het aantal en de soort van typen wel zeer gelukkig gekozen. Zoowel Torpedo als Cabriolet bieden het comfort dat men verlangt, terwijl ook de bestelwagens, waarvan we speciaal de Camionette Normande apprecieeren, voor hun doel schitterend zijn uitgedacht. Peugeot heeft eveneens na den oorlog het fabricceeren van zijn „kleintje” weer opgenomen, en is eveneens met serie-aanmaak begonnen. De foto's mogen u overtuigen, dat de moderne klein-auto goede motorische eigenschappen aan uiterlijke bevaligheid paart.

Maar behalve in Peugeot en Citroën bezit Frankrijk nog een aantal fabrikanten, die zich met de vervaardiging van kleine wagens in groote serie bezig houden. De belangrijkste daarvan is wel Mathis te Straatsburg. De fabrieken maken, evenals Citroën, niets anders dan deze kleine auto'tjes, dit in tegenstelling met Peugeot, die naast zijn bébé's ook zwaardere typen bouwt. De motoren van dit merk zijn uitstekend, het chassis is dit eveneens, en de carrosserieën, zijn, meer dan bij de Franche fabrikanten in het algemeen het geval is, degelijk en sober gehouden. Dit vooral is een zeer loffelijk streven. Onzes inziens behoort op deze goedkope wagentjes, welke toch in de eerste plaats bedoeld zijn voor de menschen, die ze als hulp bij hun dagelijksche bezigheden noodig hebben, een koetswerk te worden gebouwd, dat vrij is van overdaad.

Indien men zich daaraan consequent houdt zijn wij er van overtuigd, dat het op den duur mogelijk zal zijn, deze bij uitstek praktische, nuttige en economische vervoermiddelen onder het bereik te brengen van de miljoenen, die er, zoo ze er niet dadelijk behoefte aan hebben, zeer zeker groot gerief van zouden kunnen ondervinden.

Vooral de Engelschen schijnen dit te beseffen. Het blijkt o.a. uit hetgeen wij zagen van Rover, Austin, Ariel, Cowley en anderen. Op een doorgaans uitstekend chassis plaatsen deze Britten zonder onderscheid sobere carrosserieën.

De overige landen van Europa presteerden tot nu toe slechts

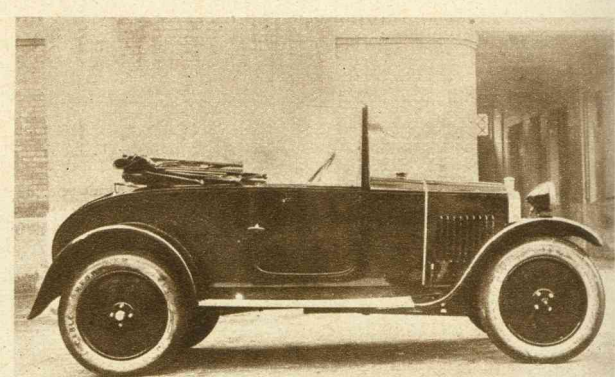

Foto van dezelfde Cabriolet-Peugeot zoals zij er geopend uitziet. Importrice de firma J. Leonard Lang te Amsterdam.

betrekkelijk weinig op het gebied van de kleinauto-fabricatie. In Amerika heeft men er evenmin nog weinig of niets van gehoord. Wij althans zouden geen enkele beslist kleinen Amerikaan kunnen noemen. De oorzaak daarvan willen we toeschrijven aan Ford, c.s.

Op het moment toen men de constructiegeheimen van klein-automobielen ontdekt had, was Ford n.l. reeds te populair om nog te worden beconcurréerd. Wij kunnen het ons trouwens wel voorstellen, dat de fabrikanten in de Vereenigde Staten er nooit aan hebben gedacht, lichtere wagens te gaan bouwen, indien daarnaar geen nadrukkelijke vraag is geweest. Het verwondert ons alleen, dat nog geen enkele vermogende autofabriek in Amerika klein-auto's speciaal voor Europa heeft gebouwd. Wij zouden er zeer mee gebaat zijn. Ten eerste omdat de directe concurrentie voor de Europeesche nijverheid groter zou worden en daardoor prijs-regelend zou werken, en ten tweede omdat daardoor wellicht het afzetgebied van een voor onze wegen minder geschikte tusschensoort wagens stellig zou worden beperkt. Dat wij in Europa nog ettelijke miljoenen automobielen tekort komen weet een ieder, dat het overgrote gedeelte daarvan zal moeten bestaan uit kleine wagentjes van het hierbij afgebeelde genre, dit blijken gelukkig steeds meer fabrikanten te beseffen. Laten alle constructeurs die zich in de toekomst nog zullen gaan toeleggen op de vervaardiging van dit type, hun werk toetsen aan de bestaande merken. Zij zullen er geen spijt van hebben.

Er is plaats te over voor kleine automobielen.

Overall in de Oude Wereld, niet het minst in Nederland.

Mis jour.

Pandoeren.

Redacteur K. C. de Jonge, v. Woustraat 112 II, Amsterdam.

Alle correspondentie, deze rubriek betreffend, aan bovenstaand adres te richten.

Correspondentie.

J. W. v. P. te R'dam. Het gevraagde Aas mag niet op een gedekte kaart gevraagd worden, omdat dan alle berekening faalt en bovendien de speler een willekeurige kaart kan wegspelen. Ja, mooie problemen zijn welkom! H. S. C. te 's-Hage. Uw plan is niet voor uitvoering vatbaar.

Auteurs-oplossing probleem No. 80.

- 1e Slag A R. 8, B R. 9, C R. 7, D K. 10;
- 2e „ B K. 8, C K. 9, D K. B., A K. 7;
- 3e „ D H. B., A H. 10, B R. 10, C R. B.;
- 4e „ C S. 9, D S. A., A S. 8, B S. V.;
- 5e „ D H. V., A H. 8, B R. V., C H. A.;
- 6e „ B S. 10, C K. A., D S. B., A S. 7;
- 7e „ D H. 9., A H. 6., B R. H., C R. A.;
- 8e „ C H. 7, D K. H., A H. H., B K. V.;

Auteurs-oplossing probleem No. 81.

- 1e Slag A K. 10, B K. H., C K. 7, D K. 9;
- 2e „ D H. 10, A H. B., B H. H., C K. 8;
- 3e „ C H. V., D H. 7, A H. 8, B R. H.;
- 4e „ C H. 9, D S. A., A H. 6, B R. 10;
- 5e „ C S. 10, D S. B., A S. 8, B K. B.;
- 6e „ B S. V., C R. B., D R. A., A S. 7;
- 7e „ B S. 9, C R. 8, D R. 9, A S. H.;

Er is nog een andere oplossing mogelijk, die in 6 slagen beslist is.

PROBLEEM No. 93.

Ingezonden door den heer G. C. Mank, Leiden.
Misère Ouverte Impériale (praatje).

A Harten 7, 8. Ruiten 7, 8, 9, Heer. Schoppen 7, 10.	B Harten 9, Heer. Ruiten Boer. Klaveren 7, 9, Vrouw. Schoppen 8, 9.
C Harten 6, Boer. Ruiten Vrouw. Klaveren 10, Boer, Aas. Schoppen Heer, Aas.	D Harten 10, Vrouw, Aas. Ruiten 10, Aas. Klaveren 8, Heer. Schoppen Vrouw.

Troef : Klaveren. Kijkaart : Schoppen Boer.
A speelt Harten 8 en verliest.

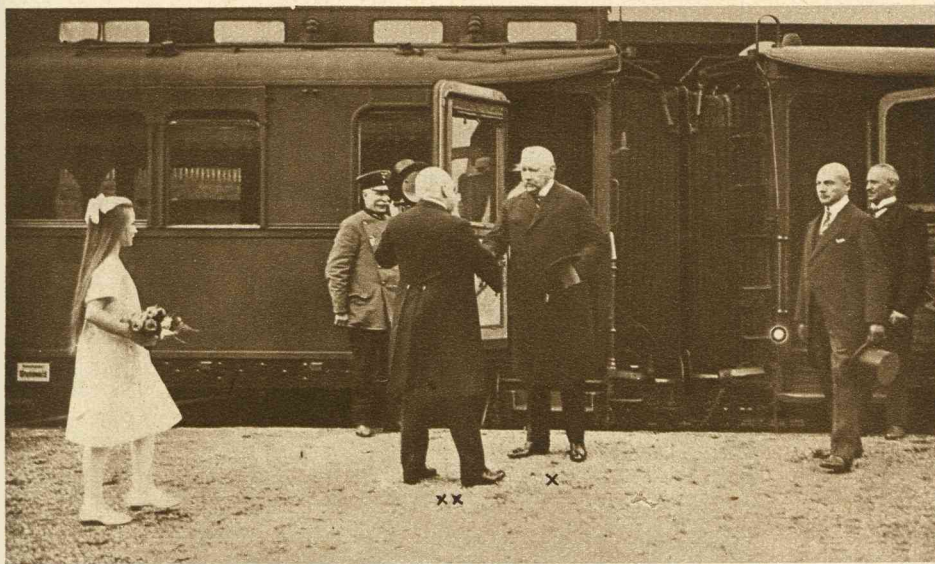
PROBLEEM No. 94.

Ingezonden door den heer G. C. Mank, Leiden.
Misère Ouverte Impériale (praatje)

A Harten 7. Ruiten 8. Klaveren 7, 8, Vrouw, Heer. Schoppen 7, 10.	B Harten 6, Boer. Ruiten 9, Boer, Heer. Klaveren Boer. Schoppen Boer, Heer.
C Harten 9, 10, Heer, Aas. Ruiten 7, Vrouw. Klaveren 10. Schoppen 8.	D Harten 8, Vrouw. Ruiten Aas. Klaveren 9, Aas. Schoppen 9, Vrouw, Aas.
- Troef : Harten. Kijkaart : Ruiten 10.
A speelt Harten 7 en verliest.

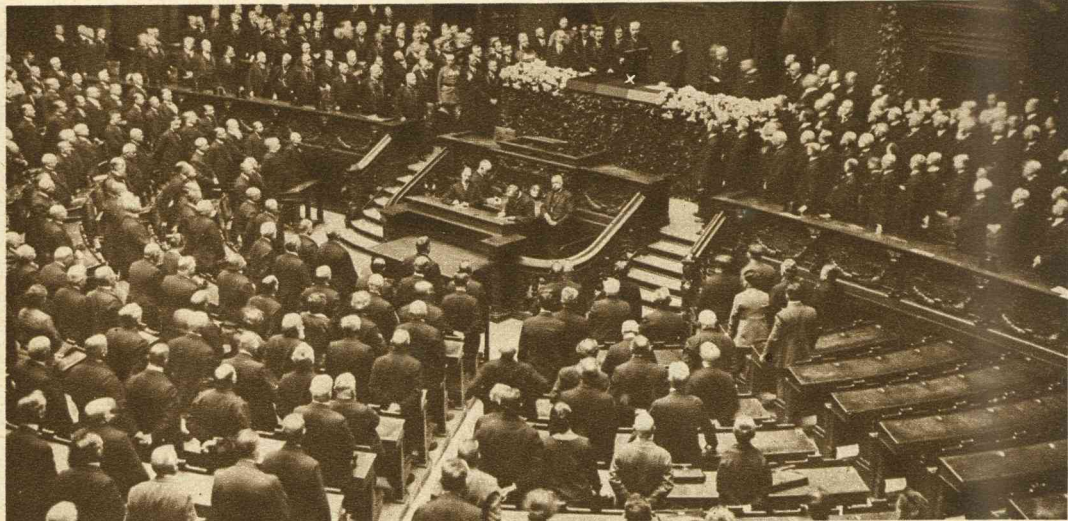
Volgorde der spelers D B
C
Oplossingen kunnen binnen 3 weken ingezonden worden aan het adres van den redacteur dezer rubriek.

Van Heinde en Verre

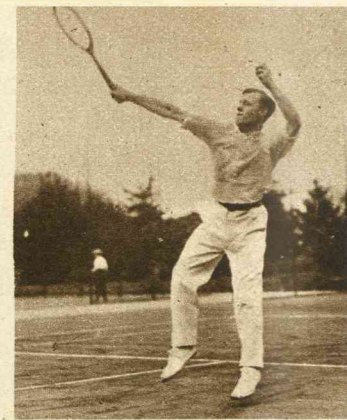
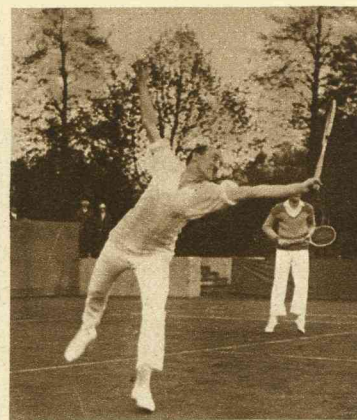
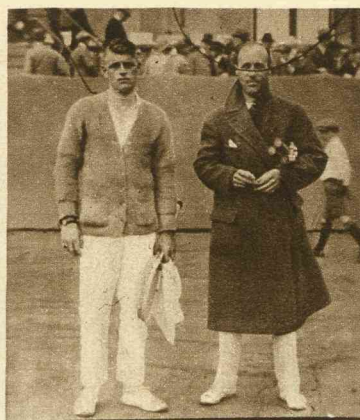
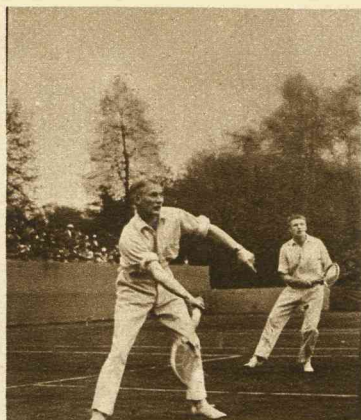
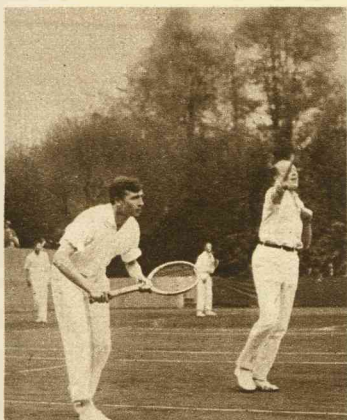
De intocht van Hindenburg als Rijkspresident binnen Berlijn.

Links: de aankomst van Hindenburg (x) op het station. De rijkskanselier Dr. Luther (xx) was de eerste die hem verwelkomde. Het dochttertje van Dr. Luther (links op de foto) bood Hindenburg bloemen aan onder het opzeggen van een door haar vader gemaakt gedicht. Rechts: de stoet passeert den Brandenburger Tor. De auto (x) waarin Hindenburg zit, wordt geflankeerd en voorafgegaan door politie op motorrijwielen.

De intocht van Hindenburg als Rijkspresident binnen Berlijn.

Links: een foto, die wel een indruk geeft van de enorme mensenmenigte die de inkomst van den nieuwen rijkspresident op de been bracht. Rechts: Hindenburg (x) legt in den Rijksdag den eed af op de grondwet van Weimar, waarvan hij, naar in Engelsche diplomatieke kringen verluidt, gezegd heeft dat hij ze „nog niet zoo slecht” vond.

De tennisswedstrijden Holland—Belgie.

welke 9 en 10 Mei te Arnhem zijn gespeeld en waar ons land kans zag van de 22 gespeelde partijen er 20 te winnen. Van links naar rechts: de belgische spelers v. Bemden en Relecom (heerendubbel) die in Timmer en Bryan hun meerdere moesten erkennen. — De hollandsche spelers Timmer en Bryan in actie bij het heerendubbel. — De heer Washer, België (rechts), die Diemer Kool in heerenenkel wist te slaan. — R. Laloux en Ancion (België) op de baan bij heerendubbel. — De heer Eilers, Holland, heerenenkelspel.

Het jaarlijkse Koninklijke bezoek aan de hoofdstad.

Links: de Koninklijke Familie onderweg van het station naar het Paleis. — Rechts: De Koninklijke Familie op het balcon van het Paleis.

herhaalde de onbekende met nadruk. „Alle menschen hebben trouwens een slecht geheugen . . . allemaal. Steeds vergeten zij de hoofdzaken in het leven, omdat deze het moeilijkst zijn om aan te denken. Maar u hoeft niet bang te zijn, want u moet alles inhalen, wat u in het leven vergeten heeft. Niets wordt u geschonken!”

De waard, die van de tegenwoordigheid van den onbekende geen notitie nam en die hem ook niet door den kellner liet bedienen, trad, om de verloren gegane stemming weer op peil

in zijn leven geweest, waarop hij niet iets vergeten had. Als kind reeds was hij erg vergeetachtig geweest. Hoeyeel dagen had hij niet vergeten van zijn ouders te houden! Of zijn leeraren te achten! Later, in vroolijke uren, had hij vergeten dat er menschen waren, wien zelfs het allernoodigste ontbrak. Toen hij eenmaal rechter was, had hij vergeten, dat hij vele menschen door zachtheid op een beteren weg had kunnen brengen . . . En hij zag ook vele huilende vrouwen, die hij in zijn leven vergeten had . . . En kinderen waren er,

die tot misdaad vervallen waren, omdat hij, de rechter, hun den vader ontnomen had door hem hard en onmeedoogend te vonnissen . . .

Van de eene teekening naar de andere gleed de magere vinger van den onbekende, die meedoogenloos al de fouten van den ouden man opsomde.

De rechter huiverde, toen hij zijn leven op deze wijze aan zich voorbij zag gaan. Hij wilde wat zeggen, om zich te verontschuldigen, maar zijn kaken bewogen zonder dat hij een woord kon uiten. Uren en uren, zoo dacht hij, legde de onbekende hem nu reeds de teekeningen uit, en nog steeds was het eind er niet . . . Maar hij moest zich wel vergissen in den tijd, want de groote,

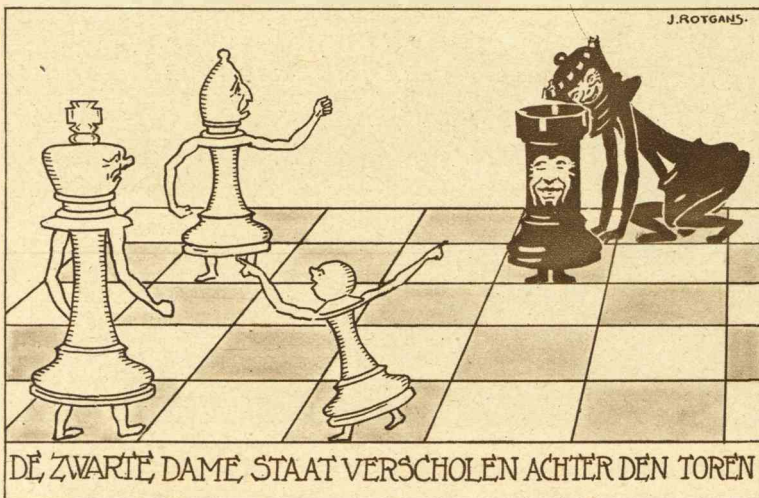
ronde schijf van het orchestrion was nog niet voor de helft afgedraaid. Nog steeds hoorde de rechter geen muziek. In zijn ooren was er niets dan zwaar, eentonig gegons. Dat kwam waarschijnlijk wel van den wijn, dien hij veel te schielijk gedronken had dezen keer. En dan die stem van den onbekende, die niet ophield, doch steeds maar voortging hem zijn fouten en gebreken op te sommen.

Toen de magere vinger eindelijk naar de laatste teekening wees, lachte de onbekende luid en zei: „En nu, mijnheer, nu ik u duidelijk heb laten zien hoeveel dingen u in uw leven vergeten heeft, is u nu werkelijk nog zoo overtuigd van uw onfeilbaar geheugen, en verwondert u er zich nu nog steeds over, dat u dit ellendige huisnummer vergeten heeft?”

Het gelaat van den ouden rechter vertrok zonderling; hij greep met zijn hand naar zijn hart en gleed van zijn stoel. Zwaar, als een klomp lood, viel hij op den grond.

De waard liet het orchestrion stilstaan.

Een dikke joviale heer, die naast het tafeltje van den rechter gezeten had en zich uitbundig met zijn vrienden had vermaakt, stond op, greep den pols van den ouden man, die op den grond lag, legde zijn oor tegen zijn hart en zette toen een kwasi-ernstig gezicht. Hij keek de omstanders aan en terwijl een dronkemans-grijns zijn gelaat vertrok, zei hij: „Waarachtig, de oude heer heeft vergeten adem te halen . . .”

DE ZWARTE DAME STAAT VERSCHOLEN ACHTER DEN TOREN

HUMOR UIT DE SCHAAKWERELD — III

te brengen, op het orchestrion toe, wierp een geldstuk in de gleuf en riep: „Weest vroolijk, kinderen, morgen zijn we immers dood!” En op de maat der vroolijke muziek bewoog hij zijn armen door de lucht. De groote, ronde schijf van het orchestrion draaide rond, maar de rechter hoorde geen muziek. Het was doodstil om hem heen, en het leek hem alsof alle gasten hem met angstige blikken gadesloegen. De walm kringelde om de stoomende petroleumlampen, en voor den rechter was het net alsof de opgezette vogels aan den zolder heen en weer vlogen . . .

De onbekende boorde een langen, mageren vinger door den rook en wees, terwijl hij een cirkel beschreef, op de teekeningen aan de muren. „Hier aan deze muren,” zei hij, „is alles opgeteekend wat u in uw leven vergeten heeft. Bekijkt u de teekeningen maar eens goed, stuk voor stuk; honderden, duizenden teekeningen zijn het . . . De muren zijn nauwelijks groot genoeg geweest om ze alle te bergen. U ziet alles, wat u tegenover anderen en uzelf vergeten heeft. U heeft steeds een slecht geheugen gehad voor uw eigen fouten, maar alles wat andere menschen misdreven hebben, heeft u goed onthouden.”

Nu verklaarde de onbekende, boven in den linkerhoek beginnend, iedere teekening aan den rechter. En inderdaad, zijn gansche leven was hier in beeld weergegeven, dag na dag, jaar na jaar. Er ontbrak geen dag, want er was ook geen dag

Een en ander over 't voormalige „Dolhuis” te Amsterdam

Nóór er in Amsterdam 'n kranzinnigengesticht was, werden de zielszieken geplaatst in het pesthuis, waarin afzonderlijke „dolphuisjes” waren. In 1561 schonk Hendrik Paulus Boelens drieduizend gulden aan de stadsregering, om er „'n Dulhuis” voor te doen bouwen.

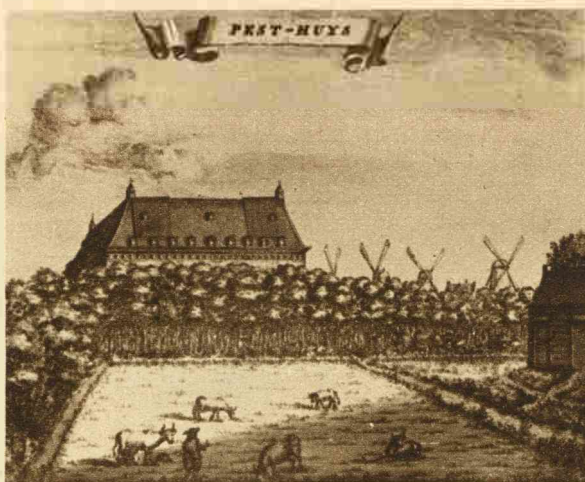
Volgens 't verhaal was z'n vrouw, toen ze een kind verwachtte, aangevallen door 'n krankzinnige. Ze had daarop de gelofte afgelegd, dat, als ze 'n welgeschapen kind kreeg, ze uit dankbaarheid 'n geldsom zou schenken voor 't stichten van 'n krankzinnigenstichting. Deze schenking was de grondslag voor 't Amsterdamsche dolhuis. In '62 werd met den bouw begonnen. Tot versterking der inkomsten werd toegestaan door de Vroedschap, dat tweemaal per jaar 'n bede langs de huizen mocht plaats hebben. In 1591, toen groote behoefte bestond aan vermeerdering der inkomsten, werd 'n loterij gehouden; het lot kostte 6 stuivers en de hoogste prijs was 'n zilveren kop en 500 gulden in geld. Van de winst, die de loterij opbracht, werd het gesticht aanmerkelijk uitgebreid. Ook in het jaar 1615 werd het gebouw vergroot; evenzo in 1637, 1703 en 1764. Het gebouw stond aan de Westzijde van den Kloveniersburgwal bij de Spinhuissteeg. De ingang was 'n sierlijke steenen poort. Op 't bovengedeelte daarvan kwamen de wapens voor van de stad en van den stichter en z'n vrouw. Daaronder stond:

„Dit Godtshuys is gesticht, uyt liefde milt van aert,
En toont de Dolheyd, die zich zelfs noch niemant spaert”.

Ook het zuidelijk deel had 'n poort; daarin kwam 'n steen voor waarop het voeden der krankzinnigen, achter de tralies in eenige dolhuisjes gezeten, werd voorgesteld. Daaronder kon men lezen:

„Die met krankzinnigheit zijn begaeft
Die worden hier gespijst en gelaeft”.

(Dit vers wordt aan Vondel toegeschreven.) Op 'n langwerpige vierkante binnenplaats stond te midden van 'n bloementuin 'n steenen beeld, dat de „Razernije” voorstelde. Ook waren er nog vier manskoppen, die verschillende soorten van krankzinnigen voorstelden. De „dolphuisjes” waren rondom de binnenplaats gebouwd; ze hadden elk 'n kribbe en „'n heimelijk gemak”. Door 'n rond gat boven den ingang

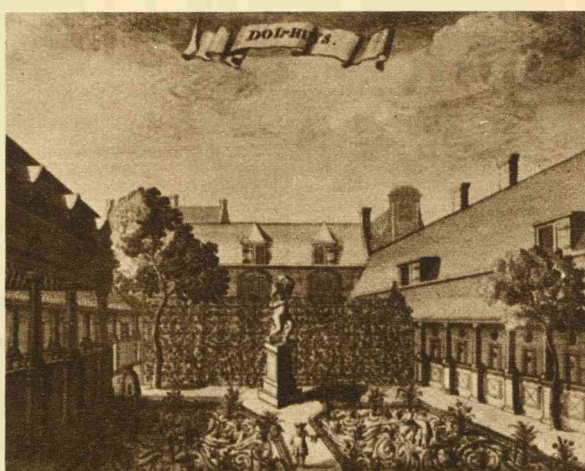

Het Pesthuis te Amsterdam

gebouwd van 1630—1635. De dichter P. C. Hooft maakte op de eerste steenlegging het volgende vers:

Als het driekruysig Jaer na zestien eeuwen quam,
Wierdt dit gesticht van 't drie kruys-voerend Amsterdam.
In 't zestien hondert en noch driemaal tiende Jaer
Legd hier den eersten steen Cornelis Hasselaer.

Het Pesthuis stond op een stuk land benoorden den Heiligen Weg in den stadspolder, dus buiten de stad. Later is het herhaaldelijk verbouwd en vergroot. Thans dient het als Toevlucht voor Onbehuisten. — Door het pas ingediende voorstel van B. en W. der gemeente Amsterdam tot verbouwing en uitbreiding van het Wilhelmina-Gasthuis, zou het Pesthuis waarschijnlijk mettertijd moeten worden afgebroken. Teneinde het zoowel uit historisch als uit architectonisch oogpunt van zeer bijzondere waarde zijnde gebouw voor den ondergang te behoeden, heeft men B. en W. verzocht een andere oplossing voor het ziekenhuisvraagstuk te zoeken.

Het voormalige krankzinnigengesticht van Amsterdam stond aan de Westzijde van den Kloveniersburgwal op de plaats, waar thans de kerk der Hersteld Evangelisch Luthersche Gemeente zich bevindt.

Gloxinia's.

Op de bekende buitenplaats „Vollenhoven” te De Bilt is een zeer bekwame tuinbaas die een specialiteit is in het kweken van Gloriosa's. Reeds in Maart exposeerde hij op de bloemententoonstelling te Heemstede bloeiende exemplaren en in April, toen wij hem een bezoek brachten, zagen wij planten van 60 cm. doorsnede met dertig bloemen en knoppen. De afgebeelde planten toonen de meesterhand van den heer Schut, die een compliment verdient voor deze prachtige cultuur.

UIT VERKOOPSTIJD.

Werd Adam heel handig verleid door een vrouw,
Thans neemt de man wraak, hoor! Want wonderlijk gauw
Verleidt 'n winkelier met 't schoons, dat in z'n kast is,
De vrouw fluks te koopen, wat maar los en vast is!

OVERPEINZING.

Zoolang ook telefonéeren
Alom niet draadloos gaat,
Blijft dit beroerd karweitje
Langdradig in 't kwadraat!

JAN PANTOFFEL'S MEENING.

In 't huwelijk draagt men saâm de lasten,
Vandaar waarschijnlijk, dat papa
De inkomsten heeft te verzorgen,
Want voor de uitgaaf zorgt meest ma.

en 'n gat in 't schuine dak werden ze van licht en lucht voorzien (?) Elk huisje werd met twee zware deuren afgesloten. In de binnendeur was 'n opening, waardoor aan de lijders spijs en drank werd toegereikt. De buitenste deur werd bij nacht gesloten en ook bij dag, als de patiënten te veel geweld maakten. Als 't zeer koud was, werden tusschen de twee deuren heet gemaakte steenen gelegd. De kleeding der lijders bestond uit 'n rooden duffelschen hansop: wambuis, broek en kousen waren aan elkander genaaid.

In 1765 waren er 53 huisjes. Bij een der vernieuwingen werd boven de galerij 'n vers van Vondel aangebracht: „Tree zagt en wandelt onbeschroomt,
Hier wordt de Razernij getoomt”.

Het gesticht werd bestuurd door regenten en regentessen. De lijders werden verzorgd door 'n binnenvader en binnemoeder, 'n naaister, twee knechts en twee dienstmeiden. 'n Ontbijt kregen de patiënten niet, maar om tien uur werd 't middagmaal verstrekt. Dit bestond des Zondags uit gort met gerookt of gezouten vleesch. Des avonds werd bierenbroodspot gegeven (biersoep met komijnzaad en brood). Des Maandags: 's middags groene erwten met vet en vleesch; 's avonds: karnemelk met gort. Dinsdags en Woendags, 's middags: groente, fruit en worst of spek; soms ook visch, pannenkoeken of bloedbeuling. Dinsdags 's avonds zoetemelk met gort en Woensdags „bierenbrood”. Donderdags, des middags: grauwe erwten met vleesch; 's avonds zoetemelk met gort. Vrijdags, 's middags appelen met lamsvleesch, 's avonds karnemelk met gort. Zaterdags, 's middags witte boonen en 'n boterham toe of stokvisch, en 's avonds rijstebrij. Vijf maal per jaar kregen de lijders buitengewone maaltijden: schapebouten met 'n stuivers broodje voor elk en bier toe; in de vasten wafelen en oliekoeken en eenmaal om de drie maanden 'n zoete koek van 12 duiten.

Eenmaal per week werden de huisjes schoongemaakt; viermaal in 't jaar werden de nagels der vingers en teenen geknipt en evenzoveel maal werden de mannen geschoren.

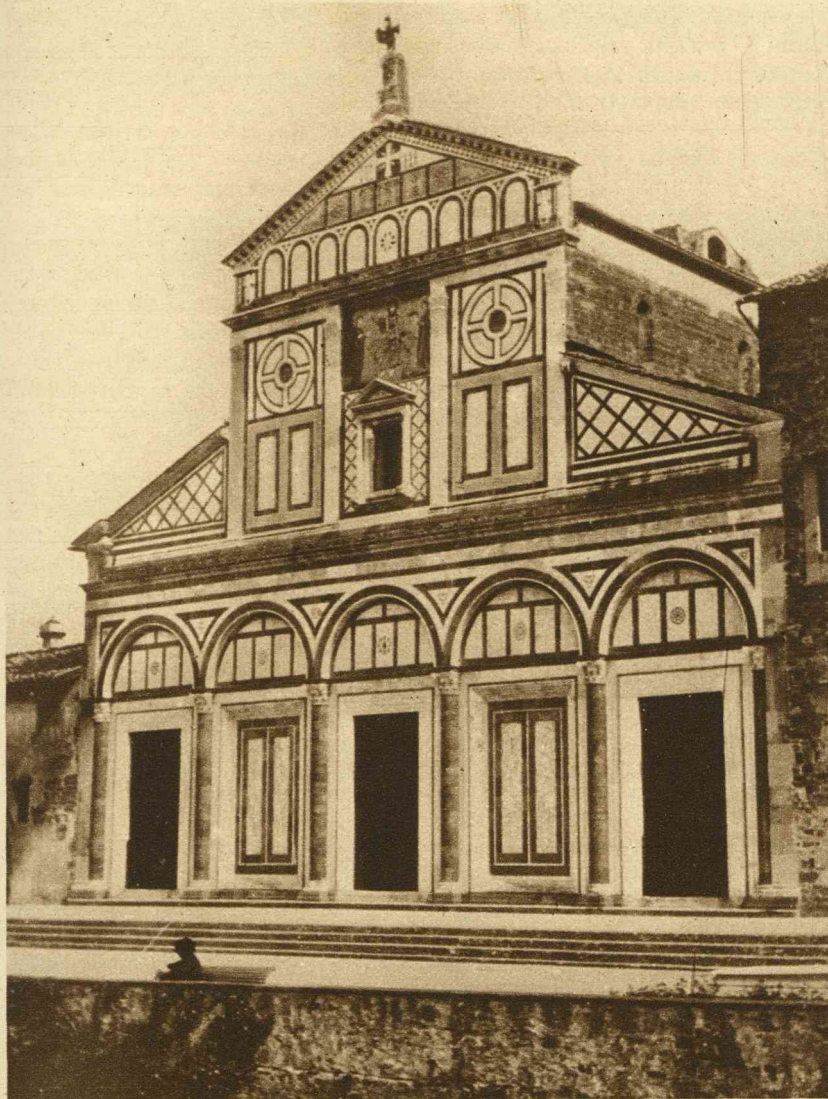
In de kermisdagen mochten de lijders, met verlof der regenten, door bezoekers worden „bezien”. Met enkele bestellingen mocht dat echter niet plaats hebben (op verzoek der familieleden). In 1791 en '92 zijn er aan het Buitengasthuis twee vleugels gebouwd, met twee verdiepingen elk, waarheen de kranzinnigen werden overgebracht. Het „Dolhuis” is toen afgebroken. Op den grond, waar 't gesticht heeft gestaan, is later de kerk der Hersteld-Evangelisch Luthersche Gemeente gebouwd.

J. Schuitemaker Cz.

UIT ZONNIG ITALIË FLORENCE SAN MINIATO AL MONTE

Gezicht op Florence.

De Kerk San Miniato al Monte.

Arno met de Ponte Vecchio, het Palazzo Vecchio, de Dom en de kerk van Santa Croce, met op den achtergrond de Appennijnen, in wisselende kleuren van donkergroen tot bruin, rood en oranje.

Van de Piazzale Michelangelo gaan we naar boven, naar de kerk. Om de kerk heen ligt een groot kerkhof, waar alleen bewoners van Florence begraven mogen worden.

De kerk heeft een wit marmeren gevel met pilaren in Renaissance-motief. In het midden boven de deur is een oud Byzantijns fresco; de zegnende Christus tussen Maria en S. Miniato.

Als we binnentreden worden we bevangen door de vrome rust, die er heerscht. De kerk is eenigszins donker en we moeten even wennen, om de fresco's te kunnen onderscheiden, waarmee de muren aan beide zijden versierd zijn. Om het koor te bereiken, moeten we een witte marmeren trap op. Een monnik in witte pij loopt op de galerij heen en weer, en toont ons de sacristie met fresco's uit het leven van St. Benedictus.

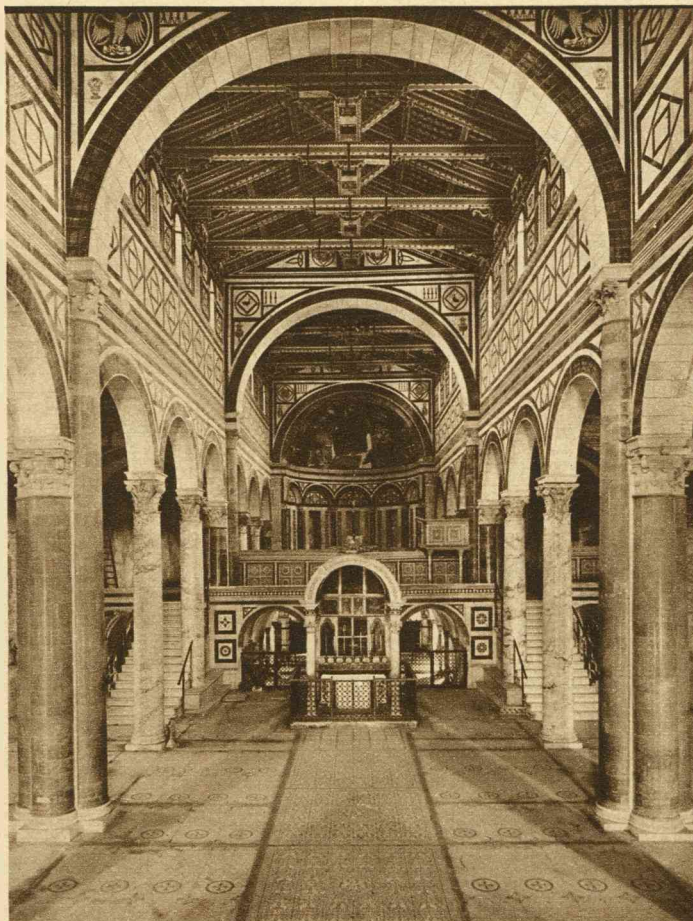
In het gewelf van het koor is een groot mozaïk uit het einde van de dertiende eeuw. Het koor heeft geen gekleurde ramen, maar

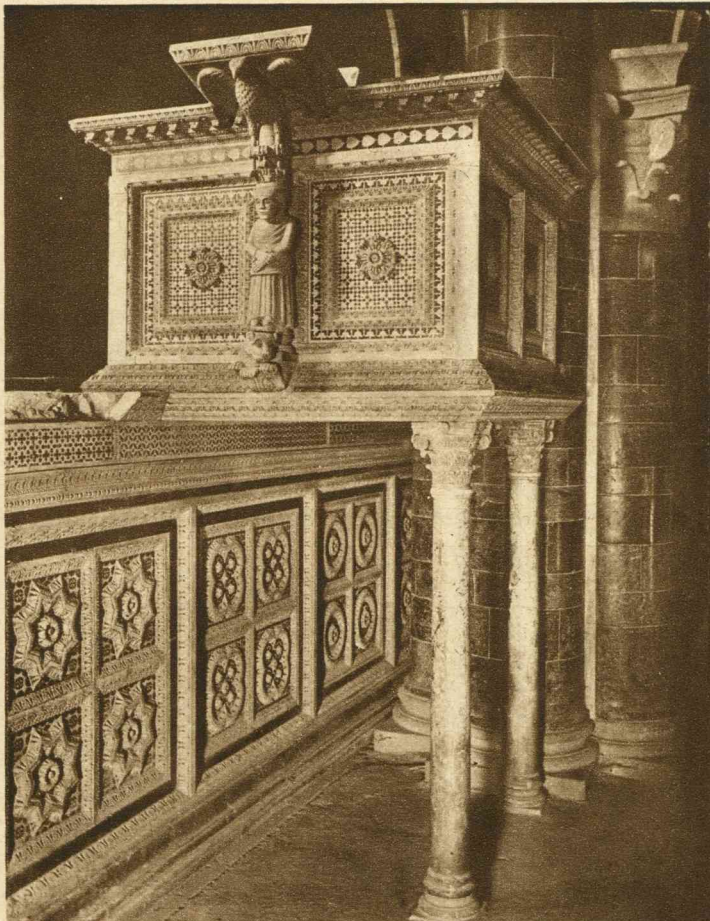
De Klokketoren en Achtergevel.

Het centrum van de stad Florence ligt aan den linkeroever van de Arno; aan den anderen kant ligt de heuvel met de kerk van San Miniato. Een pachtige weg, aan beide zijden begroeid met planten en bomen, die men zich slechts in een subtropisch klimaat denken kan — groote palmen, struiken bamboe-riet en sinaasappel- en citroenbomen — slingert zich naar boven naar het mooiste punt, Piazzale Michelangelo, van waaraf men een onvergelykelijk schoon gezicht heeft op de stad. Op het plein staat een bronzen afgietsel van de „David”, met op de vier hoeken afgietsels van de beroemde beelden, die op de graftomben in de kapel der Medici gebeeldhouwd zijn. Met opzet staat juist een herinnering aan Michelangelo daar; hij immers verdedigde in 1530 den heuvel van San Miniato, toen Florence belegerd werd door de Pauselijke troepen.

In panorama ligt geheel Florence voor ons uitgestrekt; de

De Kerk San Miniato al Monte. — Intérieur.

De Preekstoel in de Kerk San Miniato al Monte.

inplaats daarvan platen van albast, waar het licht in ongekend schoone tinten doorheen schijnt.

Het mooiste is bijna wel de preekstoel van een onbekend meester uit de dertiende eeuw. Hij is sober uitgevoerd in wit en zwart marmer, maar grootsch in zijn eenvoud.

De houten balken van het dak zijn beschilderd met wit en blauw en rood, waartegen de bruine houtkleur scherp afsteekt.

De toren is niet uit denzelfden tijd als de kerk; hij is van later datum, en heeft erg geleden van het geslacht bij het beleg van Florence, tot Michelangelo matrassen en zakken met wol ter bescherming langs den toren liet hangen, en hem zoo redde voor algeheele verwoesting.

We verlaten weer de kerk, nadat de Benediktijner monnik ons tot afscheid een bidprentje heeft gegeven met een foto van 't majolica-beeld van S. Miniato.

Florence, April 1925.

HET MEISJE DAT DE LIEFDE BUITENSLOOT

door OLIVER SANDYS

vertaald door DICKY WAFELBAKKER

25)

Trench wendde zich om en zag het bekoorlijke meisje aan. Er was nu geen droomerige uitdrukking meer in zijn oogen, doch hij keek spottend.

„Ze is ongeveer even oud als jij,” antwoordde hij luchthartig. „Daarom wacht ik, totdat... ze vrouw is geworden. En dan...”

Hij voleindigde den zin niet.

Het ontwaken.

Tilly zat voor het geopende venster in de duisternis te staren. Trench was weggegaan. Ze vermoedde niet, dat ze hem ooit terug zou zien, en zelfs, indien dat wel gebeurde, zouden ze toch nooit heel dicht bij elkaar komen te staan. Hiertoe bestond ook eigenlijk absoluut geen reden.

Hij voelde zich niet tot haar aangetrokken, doch ze scheen hem alleen maar een weinig te amuseeren. Het was heel waarschijnlijk, dat hij gedurende zijn gesprek met haar een soort studie van haar had gemaakt, zooals auteurs dat meer plegen te doen. Zichzelf was voor hem van geenerlei beteekenis, redeneerde ze.

Als hij verlangd had haar nog eens te zien, dan had hij dit wel gezegd, en daar dit niet was gebeurd, bleek het duidelijk genoeg, dat dit hun laatste ontmoeting was geweest. Toen hij afscheid van haar nam, had hij nog eens over Professor Hibbs gesproken, en haar beloofd, hem aan haar voor te stellen, zoodra hij arriveerde.

Hij dacht op dit oogenblik vermoedelijk heelemaal niet meer aan haar... alleen aan het meisje, waarvan hij dien avond gesproken had.

Ze trachtte zich voor te stellen, hoe de vrouw er zou uitzien, die dergelijke emoties bij hem had kunnen opwekken.

Trench zou allesbehalve gemakkelijk zijn, daar schoonheid zonder meer hem nooit zou kunnen bevredigen. Hij had gezegd, dat ze nog slechts een jong meisje was, dus was zij zonder twijfel nog niet cynisch of berekenend. Wilfred Trench had haar lief, en wachtte op haar, totdat ze „vrouw” was geworden, en dan...

Tilly drukte haar hand tegen het hart, dat pijnlijk klopte.

Ze had gespot met liefde... en gezegd, dat een dergelijk sentiment zich nimmer van haar meester zou maken. In haar kinderlijken toorn had ze meer dan eens minachtend neergekeken op de mannen wier hartstocht hen overweldigd had... Ze had zich geschaamd over hun zwakheid, en nimmer behoefte gevoeld door hen bemind te worden. Ze was van zichzelf en niemand zou eenig recht op haar hebben.

En ze had zich voortdurend vergist!... Het eenige verschil met andere meisjes was, dat ze langzamer rijpte, evenals een bloem, die zich eerst heel laat in het jaar opent.

Nu wist ze niet alleen, dat zij liefhad, maar ze was er zich ook van bewust dat zij dit veel heftiger deed dan waartoe Ivy ooit in staat was geweest, om de eenvoudige reden, dat zoowel haar intellect als haar gevoel sprak. Ze wist thans zeker, dat ze nooit in haar leven een anderen man dan Trench zou liefhebben, en ze kon niet aan hem toebehooren. Hij had haar niet nodig; ze was zonder eenige beteekenis voor hem en hij mocht ook nooit te weten komen, hoeveel ze van hem hield.

Dat was haar straf, omdat ze liefde uit haar leven had willen bannen, en zich vroolijk had gemaakt over degenen, die het hoofd hadden gebogen voor deze groote macht.

Nu spotte ze niet langer, en ze had alles willen geven, het paradijs te mogen betreden, doch het hek was gesloten, en de eenige man, die den sleutel daarvan in zijn bezit had, was degene, die den tuin met een ander zou binnengaan.

Haar vriendinnetje Ivy, dat zij altijd als dom had beschouwd, had de waarheid geraden, toen ze zei: „Ik geloof, dat jij verliefd bent op Wilfred Trench.” Hoe had Tilly haar hierom niet uitgelachen!

Van het begin af aan moest ze echter reeds van hem gehouden hebben, zelfs vanaf dat eerste oogenblik, toen Powlett hem in Berkeley Restaurant had aangezien. Was toen niet eensklaps al het bloed uit haar

gezicht geweken? Ze had hem liefgehad en ze was zich daarvan niet bewust geweest....

In haar jonge onwetendheid en zelfbewustzijn had zij van trots gesproken, een gevoel, dat niet langer bestaan zou, wanneer Trench haar noodig had gehad. Ze zou dezen als een onbeduidende gift aan zijn voeten hebben geworpen. Het eenige, wat ze had willen vragen was altijd bij hem te mogen zijn en zijn naam te dragen....

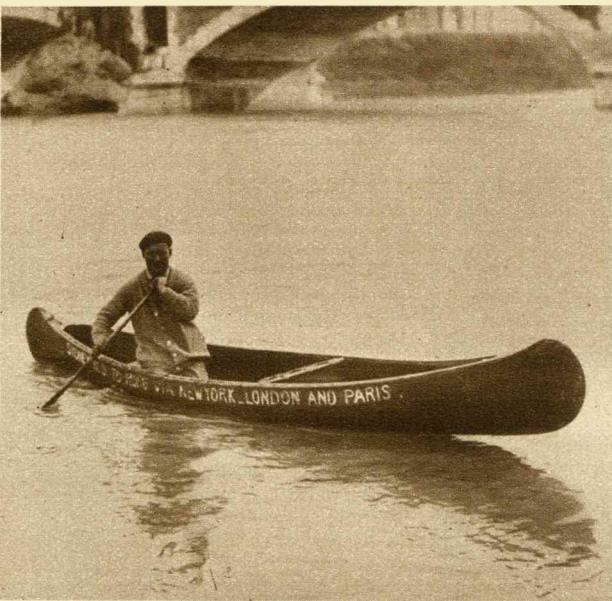
Ze kon hem nooit, nooit vergeten, en eerst als zij een heel oude vrouw was, zou haar verlangen naar hem waarschijnlijk ophouden te spreken.

Eensklaps stond ze op, breidde haar armen uit en fluisterde: „O, ik houd van je... ik houd van je, en ik weet niet, hoe ik zonder jou zal kunnen leven.”

Op die momenten liep Trench in zijn koele bibliotheek met groote passen op en neer. De kamer werd schemerachtig verlicht door zijn studeerlamp, en hij was hierheen gekomen om te midden van de stilte van dien wondermooien nacht nog te kunnen werken.

Hassan, als een trouwe hond, sluimerde in de waranda, daar hij altijd zooveel mogelijk in de buurt van zijn meester wilde zijn.

Trench liep op het geopende venster toe, en keek in

Van Sydney (N. Amerika) naar Rome in een kano.

Luitenant Smith, die om 25.000 dollar (f 62.500) gewed heeft dat hij per kano van Sydney via New-York, Londen en Parijs naar Rome zou pagaaieren, is den zesden Mei behouden te Rome aangekomen. Wij zien op onze foto den ondernemer van dit waagstuk in zijn kano op de Tiber in Rome varen.

den door het maanlicht beschenen tuin. De lijnen om zijn mond waren thans niet hard en cynisch, doch eerder als die van een vrouw....

Evenals Tilly, een paar mijlen van hem verwijderd, haar armen naar hem uitstreckte en naar hem verlangde, dacht Trench op de wijze van een man, die liefheeft en tegelijk respecteert, aan haar, die hij eens zou kunnen beminnen en zijn vrouw noemen... een meisje, dat niet ouder dan Tilly was....

Tilly bekent de waarheid.

Shepherd's Hotel.
Caïro, Egypte.
3 Juli.

„Liefste Ivy,

O, ja, beste kind, ik ben veilig en wel hier aangekomen, en heb je al enkele dagen geleden een brief geschreven over al de avonturen, die ik onderweg had. Maar nu... nu weet ik niet precies, wat ik moet zeggen.

Engeland en jijzelf lijkt me op het oogenblik zoo oneindig ver af, en het komt me voor, alsof ik thans in een andere wereld leef, die vol is van licht en schoonheid.

Dit hotel is het toppunt van luxe, en de winkels in Caïro zijn Fransch of Engelsch en alles is er peperduur. Maar als je het oude Caïro kent — niet het moderne gedeelte — de woestijn, die bijna vlak voor je deur ligt, bent ingelopen, en de Sphinx en de Pyramiden gezien hebt, dan eerst voel je de volle betoovering van dit land.

Ik wilde, dat ik kon beschrijven, wat er in me omging, maar ik zal het maar niet eens probeeren, want ik kan nooit al mijn gedachten op papier zetten. Ik veronderstel, dat er daarom schrijvers en dichters bestaan... Teneinde in woorden te brengen, wat andere menschen voelen....

Ja, kindje, ik heb Wilfred Trench gezien... slechts eenmaal echter.

Ik had niet het plan je over hem te spreken, maar ik voel nu, dat ik mijn hart moet luchten, omdat ik zoo wanhopig ben. Tilly, die altijd zulk een praats maakte, zit nu met iets in haar keel, wat ze onmogelijk door kan slikken.

Het is met me afgeloopen, Ivy. Ik ben verliefd op Trench en ik houd van hem met hart en ziel, en ik verschil nu in geen enkel opzicht meer van een ander meisje, want als hij me maar een klein beetje wederliefde wilde geven, zou ik het gelukkigste schepsel op aarde zijn. Kun je je voorstellen, dat ik zooiets zeg, Ivy?

Lieve hemel, ik heb nooit gedacht, dat liefde zooveel pijn kon bezorgen, en ik beken je eerlijk, dat ik nacht aan nacht wakker lig. Het ergste van alles is, dat ik hem nooit zal kunnen toebehooren, want hij geeft totaal niets om me.

Het is afschuwelijk te weten, dat je van een man houdt, en je heele verdere leven naar hem zult moeten verlangen, omdat er even weinig kans is, dat hij je ooit lief zal hebben als dat het morgen hier zou beginnen te sneeuwen. Ik weet nu, dat ik het grootste en mooiste in mijn leven gemist heb.

Herinner je je nog, hoe ik liefde kon bespotten, en zeggen, dat het allemaal nonsens was? Het is niet waar: het is het eenige gevoel, dat waarde aan het leven kan geven.

Ik beteeken echter totaal niets voor hem en dat zal ook nooit het geval zijn. Het is ook geen wonder, want hij kent me te goed, en hij is van al mijn ideeën om met een ouden, rijken man te trouwen, op de hoogte. Hij heeft me zelfs in kennis gebracht met zulk een rijken Methusalem. Zijn leeftijd is vijf en zeventig: hij is Professor en is buitengewoon ontwikkeld. Hij arriveerde verleden week, en stuurde een briefje naar mijn kamer, waarin hij schreef, dat mijnheer Trench uit Helouan hem verteld had, dat ik hier logeerde, en dat hij het buitengewoon vriendelijk zou vinden als ik met hem wilde thee drinken. (Hij schijnt een halve etage voor zichzelf alleen te hebben.) Natuurlijk ben ik ge-gaan.

Nu, hij is een heel aardige oude man met een langen, witten baard tot bijna aan zijn middel toe. Hij draagt een blauwen bril en heeft vreeselijk dikke wenkbrauwen. Ik denk, dat hij last van asthma heeft, want hij praat heel schor, ofschoon ik natuurlijk het grootste gedeelte van het gesprek voer, om hem last te besparen.

Ik heb aangeboden hem wat voor te lezen, wat hij met graagte geaccepteerd heeft. Ik zit nu ongeveer iederen middag bij hem, en ik hoop, dat hij gauw met zijn huwelijksaanzoek voor den dag wil komen, want ik zal het natuurlijk aannemen, waarom ook niet?

Hij draagt een chambercloak, en hij is heel groot, hoewel hij eenigszins gebogen loopt. Ik veronderstel, dat hij in zijn jeugd een erg knappe man is geweest. Hij is een beetje excentriek, want hij draagt altijd witte katoenen handschoenen, zelfs als hij eet, en ik heb hem nog nooit zonder deze gezien. Misschien bijt hij op zijn nagels of heeft hij misvormde handen. Hij schijnt veel belangstelling voor me te koesteren, zoodat het wel niet lang zal duren, of je kunt het heuglijk nieuws verwachten.

Denk maar niet meer aan wat ik je van Trench heb verteld. Dat gevoel houd ik diep in mezelf verborgen, en jij bent de eenige, aan wie ik het bekend heb.

Pas goed op jezelf, klein ding, en denk veel aan je Tilly.”

P.S. Ik ben blij te hooren, dat het meisje, dat indertijd verliefd was op jouw Alf met een ander is getrouwd. Alles eindigt bij jou als in een boek, maar hoe zal het met mij afloopen?”

Professor Hibbs.

Tilly had ongeveer een half uur lang professor Hibbs zitten voorlezen. Ze las uitstekend en met zooveel intellect als men slechts van iemand verwachten kan, die de dingen, waarover een boek handelt, niet heelemaal begrijpt.

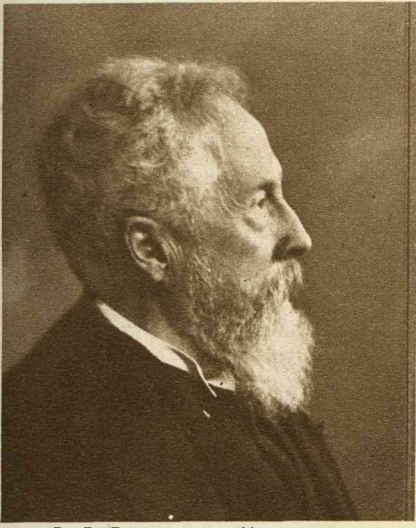
„Dank je wel, beste kind,” zei haar toehoorder, toen ze het eind van een hoofdstuk bereikt had. „Je hebt een allerliefste stem, die nooit monotoon wordt, en het is een genot naar je te luisteren. Zing je?”

Terwijl Tilly keek waar ze met lezen gebleven was, antwoordde ze: „Nee, want ik kan geen wijs houden. Ik denk, dat ik duidelijk spreek, omdat ik aan het tooneel ben geweest.”

„O, ja?” De professor scheen zich dien middag meer voor Tilly dan voor het boek te interesseeren. „En wat heb je al zoo gespeeld... Shakespeare?”

(Wordt vervolgd).

UIT HET VOLLE LEVEN

P. J. Baron van Heenstra,
oud-burgemeester van Hattem, vierde
zijn 80sten verjaardag.

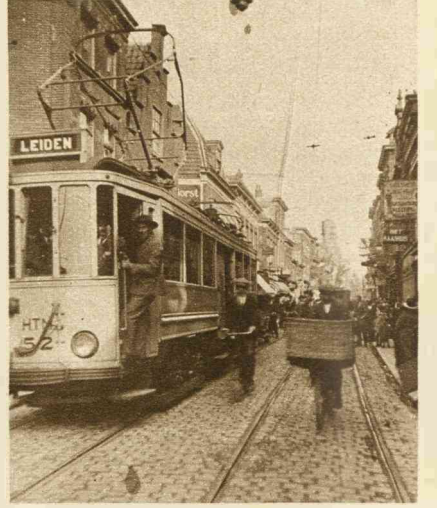
J. P. v. Ravensteijn
De voorman-rangeerder bij de Neder-
landsche Spoorwegen J. P. v. Raven-
steijn was 17 Mei l.l. 25 jaar bij de
Nederlandsche Spoorwegen werkzaam

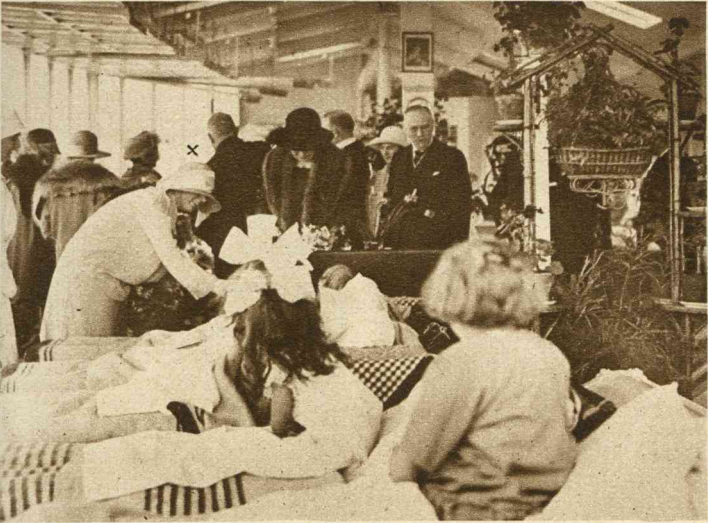
W. Broeksema
Agent van politie W. Broeksema te
Leiden, hoopt 28 Mei a.s. den dag te
herdenken waarop hij vóór 25 jaar
bij de politie te Leiden kwam.

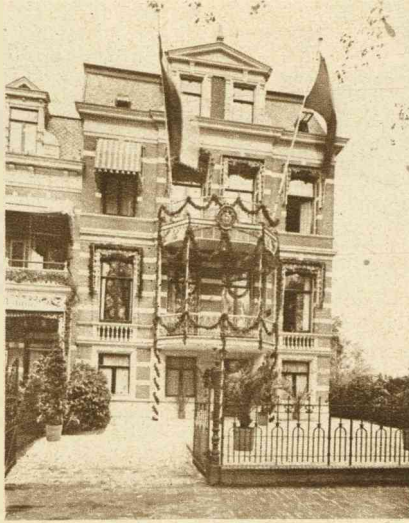
Jos. Rietra
Den 30en Mei a.s. hoopt de heer Jos.
Rietra den dag te herdenken waarop
hij vóór 50 jaar muzikleeraar werd
aan de bekende onderwijsinrichtingen
te Rolduc (Kerkrade).

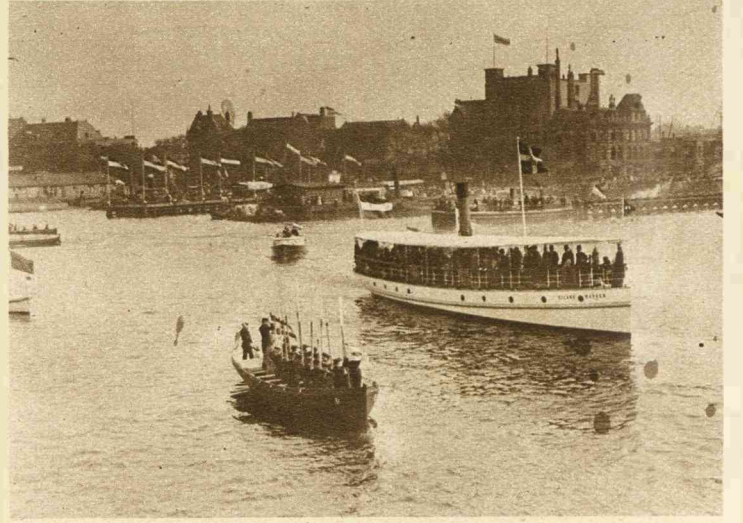
**De nieuwe tramverbinding
Den Haag—Leiden**
werd 16 Mei l.l. geopend. — De tram in de Haar-
lemmerstraat te Leiden, de smalle drukke winkel-
straat, waarin tot nu toe geen tram reed.

Het Koninklijk verblijf in de Hoofdstad
De vorige week bracht de Koninklijke Familie o.a. ook een bezoek aan de als Park-
herstellingsoord ingerichte „Bark“, liggende aan de Weesperzijde. — Prinses Juliana
onderhoudt zich met de daar verpleegd wordende kinderen.

**De Sociëteit van het Nijmeegsche
Studentencorps,**
„Carolus Magnus“, die de vorige week offici-
eel werd geopend.

Het Koninklijk verblijf in de Hoofdstad
De boottocht met de „Eiland Marken“. — De jongens van de „Pollux“
brengen de Koninklijke Familie hun saluut.

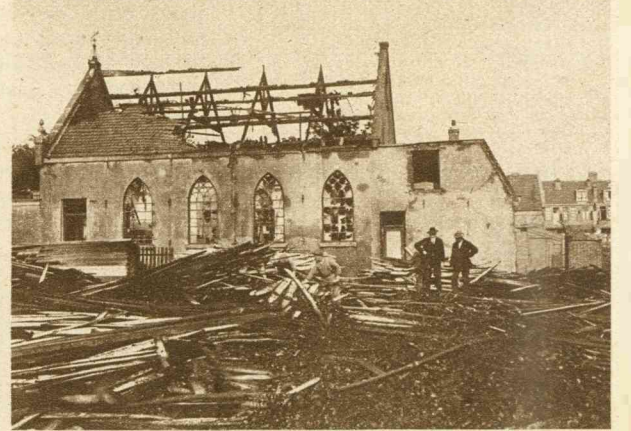
Het 475-jarig bestaan van een schuttersgilde
Te Boxmeer werden de vorige week groote schuttersgilde-
feesten gehouden ter gelegenheid van het 475-jarig bestaan van
het Heilige Bloedgilde. — De vendelzwaaiers in den optocht.

H. H. Belgraver
De heer H. H. Belgraver, commies
en stationschef te Velsen, hoopt 23
Meizijn 25-jarige dienstvervulling bij
de Ned. Spoorwegen te herdenken.

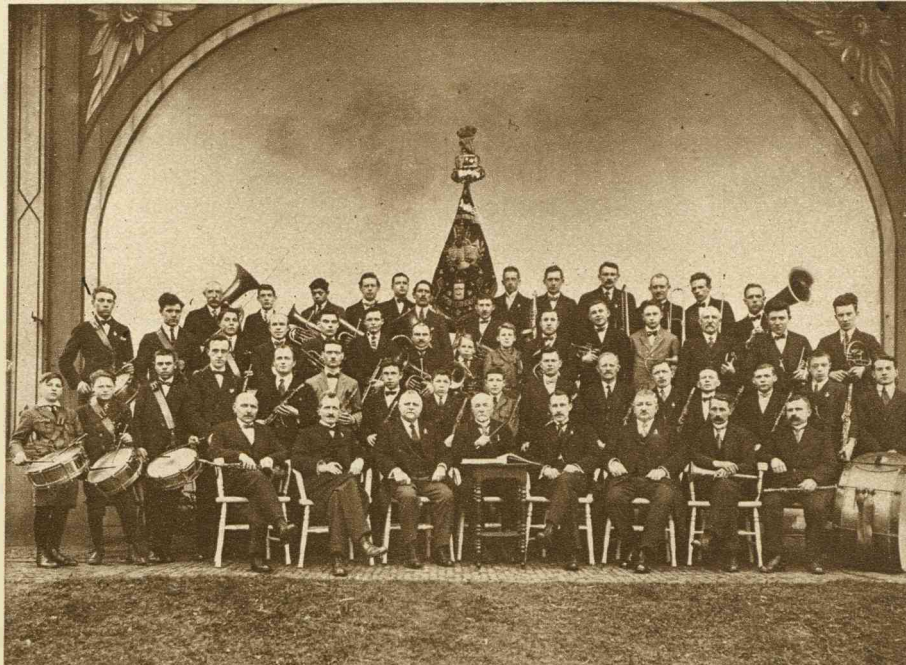
Mr. H. P. Marchant,
die den 7en Juni a.s. te Amsterdam
gehuldigd zal worden ter gelegen-
heid van zijn 25-jarig jubileum als
Kamerli.

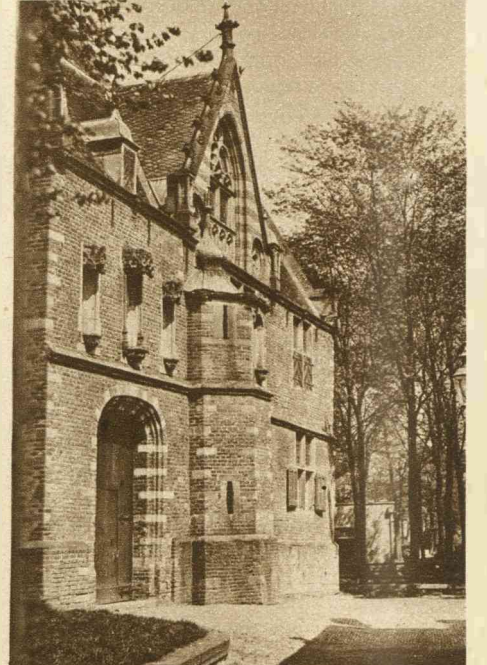
De zware brand te Velseroord
Het Kerkgebouw der Gereformeerde Gemeente, thans con-
certzaal „Tivoli“, is de vorige week geheel uitgebrand.

De opening van de tweede Wembley
Een der Indische vorsten, gekiekt bij de opening
der tweede Wembley-tentoonstelling.

Het Koninklijke Harmoniecorps te Oosterhout
dat 16 en 17 Mei l.l. zijn 100-jarig bestaan vierde.

In vervallen toestand
De fraaie gevel van de oude Kerk te Edam verkeert in
zeer bouwvalligen toestand. Men tracht gelden bijeen
te brengen voor de restauratie.

ONZE DAMES - RUBRIEK

ONDER REDACTIE VAN AMY VORSTMAN-TEN HAVE

Onze Moestuin.

Wanneer men in de laatste helft van April geen augurken en komkommers uitgezaaid heeft in den kouden bak, dan kan men omstreeks half Mei dit nog doen in den kouden grond, mits op een beschut plekje.

Wij kunnen er vrijwel zeker van zijn thans geen koude en nachtvorst meer te zullen krijgen. Augurken en komkommers groeien heel gauw en hebben dus veel voedsel nodig. Daarom dient de grond, waarop gezaaid wordt in uitstekenden staat te zijn. Augurken en komkommers worden in het midden van ongeveer 1 Meter breede bedden gezaaid, terwijl zij ook onderling 50 cM. van elkaar af komen te staan. In elk gaatje worden vijf zaden gelegd en wel 5 centimeter diep.

Als de plantjes boven den grond uitkomen worden er drie weggeknipt, terwijl de twee sterksten blijven staan.

Teneinde den groei te bevorderen strooien wij drie weken na het opkomen 2—3 kilo chilisalpeter per 100 M² tuschen de planten. Men drage zorg, de bladeren en stengels niet te bestrooien en de plantjes niet te vertreden of te kneuzen, daar zij dan bittere vruchten voortbrengen. Onkruid wordt verwijderd en de chilisalpeter wordt door het harken met de aarde vermengd. Verder behoeven wij niets aan de planten te doen.

Daar er een geruime tijd overheen gaat eer de plantjes hun vollen wasdom hebben bereikt worden op 't nog niet in beslag genomen gedeelte van den akker vaak vroege erwten en peulen gezaaid.

Behalve het voordeel van de dubbele productie heeft men nog het voordeel, dat de erwten den eersten tijd een gewenschte beschutting opleveren in het — vaak koude — voorjaar.

Als de komkommers en augurken volwassen zijn, zijn de erwten al-

lang geogost. Thans is ook de tijd aangebroken om postelein op den kouden grond uit te zaaien.

De groenbladerige verscheidenheid is het beste bestand tegen het wisselvallige zomerweer; alleen bij een warmen drogen zomer kan men succes hebben met de geelbladerige soort. De laatste is beter voor den inmaak geschikt.

Daar het zaad zeer fijn is, heeft men ruim genoeg aan 5 gram per M². Men zaait met de hand niet te dicht boven den grond, doch op flinke hoogte en kiese een windstillen dag voor dit werkje.

Als de bodem droog is begiet men den bodem vooraf flink. Voor men aanvangt te zaaien harke men den bovengrond goed glad en na het zaaien bedekke men het zaaisel met een oude mat of iets dergelijks om het vlug ontkiemen te bevorderen.

Bij gunstig weder komen de plantjes reeds na twee dagen uit den grond. Dan neme men het dek weg, daar anders de plantjes hierin vastgroeien. Postelein moet vlug groeien, daar de plantjes neiging vertoonen spoedig in het zaad te schieten, en dan zijn zij waardeloos.

Ten einde den groei te bevorderen strooie men ook hier—vier à vijf weken na het opkomen — bij droog weer 3 à 4 kilo chilisalpeter per 100 M². Behalve voor postelein is het nu eveneens de tijd om de in potten gezaaide tomaten buiten uit te planten mits men ze eerst geleidelijk heeft afgehard. Men zoek hiervoor een zonnig beschut plekje uit. Men begiet de potten eerst flink om het uiteenvallen van de kluit te voorkomen. Men kan nu de planten zonder de wortels te beschadigen ineens in de gereed gemaakte gaten zetten.

Men zet stokken naast de planten

Middagtoilet van donkerblauwe zijden marocain met aangeknippen schoot, de laatste is ter weerszijden in klokmodel geknipt en valt van achteren langer dan van voren. De japon wordt met een breed beleg gesloten. Cerisekleurige fluweelen das, die links onder en rechts boven de omgeslagen revers valt.

Jongemeisjes baltoiletje van pastelblauw crepe romain met zilverkant en rose rozen gegarneerd aan de ingeknipte zakken.

en zorgt er voor, dat de jonge zijscheuten telkens worden weggenepen, zoodat slechts één scheut bij den stok blijft staan.

De tomaat is zeer gevoelig voor alle ziekten, die ook de aardappels aantasten.

Ten einde dit te voorkomen begiet men de tomaten op een donkeren dag met een $\frac{1}{2}$ % kopervitriool-oplossing. Bestuiven met bloem van zwavel helpt tegen het wit.

Wat is een zeldzaamheid?...

Ware onbaatzuchtigheid.

Standvastigheid.

Matigheid bij overvloed.

Verzwegen liefde.

Doodsverachting.

Twijfelloos geloof.

Recept.

Eenvoudige fransche omelet.

Een omelet is wel een van de eiergerechten, die het moeilijkst is klaar te maken. Er is eenige oefening voor nodig om een omelet den goeden vorm te geven. Een omelet moet n.l. in het midden hoog en aan de einden laag zijn; verder moet een omelet zacht van binnen zijn, ongeveer zoo zacht als geroerde eieren en aan den buitenkant lichtbruin. Het spreekt natuurlijk vanzelf, dat men de omelet in een geheel schoone en gladde koekenpan bakt. Als men een koekenpan neemt, die ook gebruikt wordt voor andere gerechten, is het lastig om een gladde omelet te bakken, dus doet men het best een pan alleen voor dit doel te houden. De Franschen wasschen de pan niet af, maar maken haar schoon met zout en azijn, als ze ruw is, de pan wordt dan meestal met een drogen doek nageveegd.

De pan wordt, voor het gebruik, goed afgeschuurd met droog zout en grauw papier, zoodat ze glad wordt. Men bakt beteren paar kleine omeletten dan een groote. Men gebruikt dan 2 à 3 eieren voor iedere omelet. De eieren worden 2 minuten geklopt, waarna er een half theelepeltje zout en een half theelepeltje boter, in kleine stukjes, aan toegevoegd wordt. De pan wordt eerst verwarmd, maar mag niet gloeiend worden; daarna wordt er een halve theepel boter in gedaan, die men laat smelten en in de pan rondloopen. De boter mag vooral niet bruin worden.

Nu doet men de eieren in de pan.

Met een mes of een vork prikt men op een paar plaatsen in de omelet, daardoor komt het ongere deelen van de eieren op den bodem van de pan en wordt zoo tegelijkertijd gaar. Omdat men de oppervlakte van de omelet mooi glad wil houden, mag men er alleen in het begin maar in prikken. Als de omelet bijna gaar is, wordt de pan een beetje opgelicht, het pannekoekmes halverwege onder de omelet geschoven en deze voorzichtig dubbelgevouwen. Nu komt het wel eens voor, dat een gedeelte nog zacht is en uitvloeit, men doet dan nog een klein stukje boter in de pan en laat de omelet

bijkleuren. Daarna legt men de omelet op een van te voren verwarmden schotel. Het midden moet hoog zijn en de einden plat, zijn deze niet plat genoeg, dan worden ze wat op elkaar gedrukt. Daarna wordt de omelet gegarneerd met peterselie, krulpeterselie of waterkers en direct opgediend. Men moet er voor zorgen, dat de verwarmde schotel en de kruiden voor garneering klaar staan, voor men de omelet gaat bakken, want als men moet wachten, tot de schotel warm is en de kruiden gewaschen zijn, is de omelet al neergeslagen.

Wat beduiden onze droomen?

Droomt ge van een aal, dan beduidt dit gezondheid en geen zorgen; tracht ge in Uw droom tevergeefs een aal te vangen dan ondervindt gij laster van vrienden.

Zijt ge in Uw droom werkzaam op een fabriek: er zal zegen op Uw gezin rusten. Wordt de fabriek door U of een ander verkocht: dan beduidt dit tegenslag.

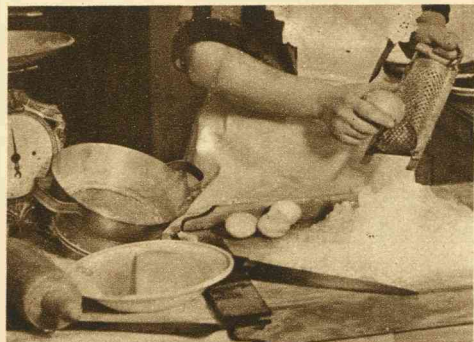
Vraagt een jongeman in zijn droom excuus aan een jong meisje, zoo zal hij zich spoedig verloven.

Voor een jongedochter beduidt dit evenwel, dat zij in het geheim bemind wordt.

Lange nauwe tuniek van met handborduursel versierde kasha, gedragen op fourreau van hetzelfde. De fourreau is iets wijder.

ZELF-GEBAKKEN KOEKJES

Men neme 1 pond meel, 4 eieren, $\frac{1}{2}$ pond boter, $\frac{1}{2}$ pond suiker, $\frac{1}{2}$ Liter room en een geraspte citroenschil....

Hiervan maakt men een deeg, dat noch te vast noch te dun mag zijn. Het deeg wordt uitgerold....

Daarna steekt men in het platgerolde deeg de verschillende vormpjes uit en garneert deze met reepjes sucade of vruchtjes. In een matig warmen oven worden de koekjes vervolgens lichtbruin en gaar gebakken....

Vervolgens worden de koekjes, na afgekoeld te zijn, op schotels gelegd, die met een gevouwen servet bedekt zijn.

DE ROODE BURCH

Roman van ANNY WOTHE

Geautoriseerde vertaling uit het Duitsch.

34)

Maar mijn beste Tamagno," zei de Conde vergoelijkend, „ik kan dat kind toch niet dwingen? Maar het is hier waarachtig niet de plaats om over deze kwestie te praten. Ik zal u alles verklaren, maar dan op een geschikten tijd."

„U heeft mij uw woord gegeven," stootte Don José op, zoodat Malette en Gisbert verbaasd opkeken. „Vooropgesteld dat Isabella het goed vond," antwoordde de Conde koel, „dat is nogal duidelijk! Dwingen kan ik haar niet!"

„Is dat de dank voor al mijn moeite?" siste Don José tusschen zijn tanden. „Wees voorzichtig — ik kan u, als ik wil, vernietigen."

De Conde stond op. Zijn gelaat en zijn houding drukten vastberadenheid uit. Hard tikte hij tegen zijn glas.

„Beste vrienden," begon hij, „vereerde gasten. Voor ik de tafel ophef, zou ik u een heuglijk feit willen mededeelen: de verlovings van mijn eenige dochter Isabella met graaf Clemens von Abercron."

Het getik der glazen tegen elkander, gelukwensen en gelach klonken door de lucht.

Malette zat als verlamd en keek den man aan, die zoo juist gesproken had. Een stekende pijn krampte in haar borst. Haar blikken gingen naar het jonge paar, dat stralend van geluk naar alle kanten boog.

En zij — zij moest van verre blijven staan — voor altijd. Neen, nu kwam Isabella met haar verloofde dichterbij en wierp zich gelukzalig in de armen van haar vader.

Malette staarde naar haar kind, dat nu voor haar stond. Bijna smeekend keek zij naar haar dochter. En onwillekeurig legde de vrouw met het roode masker zegenend haar hand op het hoofd van haar kind.

Zij kon geen woord uiten.

Maar Isabella liet deemoedig haar hoofdje op haar borst zinken en zei zachtjes: „Mijn gouvernante heeft mij altijd gezegd, dat mijn lieve moeder mij ook altijd zoo gegroet heeft. Ik dank u wel, Madame."

Toen sloeg Malette zuchtend haar armen om den hals van haar kind, maar snel herstelde zij zich en zei: „Neem me niet kwalijk. Ik had zelf ook een dochttertje. Maar de dood heeft het mij ontnomen, en de herinnering overmande mij."

De Conde had zijn oogen niet van Malette en zijn kind afgewend. Een hooge, koortsachtige bloos verfde een oogenblik zijn bleek gelaat.

Niemand behalve Gisbert had intusschen op Don José gelet, die loerend en met gloeiende oogen het schouwspel had gadegeslagen en van drift krampachtig zijn handen tot vuisten had gebald. Een duivelsche grijnslach verscheen er op zijn gezicht, toen hij plotseling hard en kort tegen zijn glas tikte en met voor allen duidelijk hoorbare stem zei: „Geachte dames en heeren. Daar wij nu toch eenmaal bij de verrassingen, en wel speciaal bij de familie-verrassingen zijn aangeland, zal ook mijn nieuwtje voor u niet van belang ontbloot zijn. Ik zeg u dan: De sinds langen tijd verdwenen echtgenoot van onzen gastheer, de moeder van de jonge verloofde, is thans onder ons."

Een gemompel van verbazing ging door de verzamelde gasten. Allen drongen naar den gastheer op, die vlak naast den spreker stond. Plotseling ontstond er een diep stilzwijgen. Men voelde dat er hier, tegen den wil van de belanghebbenden, een drama onthuld zou worden, dat in het geheim de harten had doen bloeden.

Gisbert had Don José krachtig bij zijn schouder gegrepen. „Zwijg!" siste hij tegen hem, „of je bent verloren. Ik weet welke ellendige rol je bij deze treurige geschiedenis gespeeld hebt."

Maar Don José lachte hard en ging zonder zich aan Gisbert te storen en zonder dat iemand het hem beletten kon, voort: „De meesteres van dit huis, de voormalige prinses Marion van Verena, is de danseres met het roode masker, Madame Malette de Maravet."

Er ontstond een onbeschrijfelijk tumult. Uitroepen van verbazing werden gehoord. Zij, die begrepen welk een leed den menschen die er rechtstreeks bij betrok-

ken waren, berokkend werd door deze woorden, wilden zich op Don José werpen, die op zoo'n onbeschofte wijze het gastrecht schond. Anderen drongen nieuwsgierig op naar de vrouw met het roode masker, om wie Jeanne beschuttend haar armen geslagen had en die door Brunner ondersteund werd. Zij vond geen woorden om zich over dit vreeselijke, onbegrijpelijke gebeuren te uiten.

Isabella lag in Clemens' armen en weende bitter. Alleen de Conde bewaarde zijn ijzige kalmte.

„Waarde vrienden," zei hij tegen zijn gasten, terwijl zijn blikken onderzoekend Malette gadesloegen, „Don José y Tamagno heeft de onbegrijpelijke indiscretie begaan, gebeurtenissen uit mijn familieleven openlijk ter sprake te brengen, voordat zij rijp waren om er over te spreken. Ik vraag u voor den man, die tot nu toe mijn vriend was, vergiffenis, en tevens wil ik u vragen mij toe te staan u Hare Hoogheid de prinses van Verena mijn echtgenoot voor te stellen, die na een lange, door een misverstand in het leven geroepen afwezigheid, weer in mijn huis is teruggekeerd." En terwijl hij op Malette toetrad en stevig haar hand greep, fluisterde hij tegen haar: „Hoe je ook over mij denken mag, weerspreek mij thans niet. Het gaat

Isabella lag in Clemens' armen en weende bitter....

om het geluk van je kind. Ik zal je op mijn woord van eer tegen je wil niet hier houden."

En zonder haar antwoord af te wachten en zonder dat zij weerstand bood, nam hij het roode masker van het gezicht van Malette.

En toen stond zij daar als 'n teruggevonden koningskind in den vlammenden mantel van haar haren, en met groote, verbaasde oogen keek zij hem aan.

Een uitroep van bewondering ging door de menigte. Hoe schitterend zag de vrouw er uit, die nu aan de hand van haar man, schuchter en verward, om zich heen keek. Haar oogen zochten slechts één der aanwezigen: Isabella! En als werd zij door haar blikken aangetrokken, zoo wierp Isabella zich plotseling luid weenend om den hals van haar moeder en snikte: „Moeder, mijn lieve, eenige moeder!"

„Beste vrienden," aldus wendde de Conde zich wederom met een eenigszins spottenden blik tot zijn gasten, „ik verzoek u het mij niet kwalijk te willen nemen, indien ik u vraag ons feest voor vandaag als geëindigd te beschouwen. Een anderen keer zien wij elkander weer, hoop ik."

Ontdaan, verschrikt, fluisterend verspreidden zich de gasten, en eenige oogenblikken later was de groote zaal geheel leeg. Ook de Abercrons, behalve Clemens en Reedern, waren met de anderen stil heengegaan.

Don José wilde met de anderen eveneens de zaal verlaten, maar de ijzeren hand van Gisbert hield hem tegen. Jeanne en Brunner hadden hun meesteres, die een onmacht nabij was, op een stoel op het terras gelegd, en Isabella knielde aan haar voeten.

Als gehoorzaamend aan een innerlijken drang hadden allen de eetzaal verlaten en waren naar het terras gegaan, dat door de maan helder beschenen werd.

Alleen Gisbert en Don José stonden nog bij de deur.

„Laat dien kerel gaan, beste baron," zei de Conde eindelijk na een oogenblik van pijnlijk stilzwijgen tegen Gisbert, „het loont werkelijk de moeite niet om hem nog duidelijker te wijzen op zijn ontactvol optreden, dat mij voor altijd van mijn beloften tegenover hem ontslaat."

„Het spijt mij zeer, Conde, aan uw wensch niet te kunnen voldoen," antwoordde Gisbert, „want deze man hier is een misdadiger."

Woedend trachtte Don José zich te bevrijden uit Gisberts sterken greep, maar het lukte hem niet. „Staat Uwe Hoogheid mij toe te spreken?" vroeg Gisbert, zich tot Malette wendend.

Malette, die zich langzamerhand weer een beetje hersteld had, knikte zwijsend. En toen begon Gisbert te vertellen, eerst aarzelend maar steeds vlotter, van het nachtelijke onderhoud dat Don José met Pano had gehad en dat Gisbert en Malette hadden afgeluisterd.

De aderen op het voorhoofd van den Conde zwollen van toorn. „Wie was dat kind, dat moest sterven en niet gestorven is?" zei hij met een donderende stem tegen Don José.

„Jouw en mijn kind, Miguel," antwoordde hem in de plaats van Don José Malette of Marion, „onze kleine Grazia. Maar ik heb haar gelukkig teruggevonden, Allietta, de kleine Allietta. Ik heb haar gekocht van Pano, den zigeuner-koning, zonder dat ik vermoedde of wist hoe na zij mij was."

„Allietta?" vroeg de Conde verward en toch verheugd. „Dat lieve, aardige meisje, dat mij zoo deed ontroeren toen ik haar zag? Waar is het kind?" viel hij uit tegen Don José. „Breng dat kind direct hier, of ik laat je arresteeren."

Don José lachte hoonend.

„Het kind is niet meer hier. Bovendien is het een gemeene leugen, dat toentertijd het kind van den Conde en van de mooie vrouw daar niet gestorven is. Laat men den tuin maar eens doorzoeken of Pano er niet in is. Hij zal dan wel getuigen dat de kleine Grazia de Tendilla indertijd gestorven is."

„Pano is hier," zei een diepe stem, en de zigeunerhoofdman in zijn bonte kleeding stond hoog opgericht op het terras.

Don José verbleekte. Hoe had die kerel het durven bestaan, om hier ongeroepen te verschijnen!

„Laat me los," zei hij tegen Gisbert.

„Dat zou je wel leuk vinden, hè knaap, om je dan uit de voeten te kunnen maken, niet?" antwoordde deze sarcastisch.

„Wat moet jij hier?" viel de Conde tegen den zigeuner uit.

Deze wendde zich echter met een diepe buiging tot Marion de Tendilla.

„Neem me niet kwalijk, schóone vrouw," zei hij hoffelijk, „maar u beloofde mij, als ik u Allietta van nacht bracht, tienduizend pesetas. Ik kan mijn belofte echter niet houden, want Allietta is sinds vanavond uit het Albaycin verdwenen."

Verschrikt sprong Marion op. De waanzin schitterde uit haar oogen.

„Verdwenen!" riep zij uit, „maar het was mijn kind, begrijp dat wel, mijn lief, mijn zoo langen tijd beweend kind!"

De zigeuner haalde zijn schouders op.

„Vraag u dien man daar maar eens, die zal wel weten waar Allietta gebleven is." En op Don José wijzend, ging hij voort: „Hij heeft me eens geld gegeven opdat ik het kind, dat bijna dood was, uit den weg zou ruimen. Toen gaf hij mij weer geld opdat ik hem de kleeren en een madonnamedaille van Allietta zou geven, waarin haar naam stond en dat zij droeg toen zij bij ons in het kamp gebracht werd. En Pano kon geld gebruiken. En bovendien wilde Pano ook niet, dat deze man" — hij wees op den Conde — „zijn kind terugvond, want de voorname Conde had Pano geslagen. Pano vergeet geen slagen. De Tamagno wilde Pano bedriegen. Hij wilde niet met Allietta vluchten, zooals Don José bevolen had — Allietta moest met die rijke dame mee. Ze moest rijk en voornaam worden. Maar nu is alles uit. Allietta is verdwenen, en die schurk daar, die heeft haar gestolen, en daarom wil ik ook alles zeggen wat ik van hem weet."

En terwijl de woorden als een waterval uit zijn mond rolden, hing Pano een kleurrijk tafereel op van de misdaden van Don José.

Ademloos luisterden allen naar hetgeen de zigeuner mededeelde. Uit alles was te bemerken dat hij de waarheid sprak.

De Conde wendde zich nu tot Don José.

„Wil je zeggen waar je het kind hebt heengebracht?"

(Wordt vervolgd)

TER INZAGE:

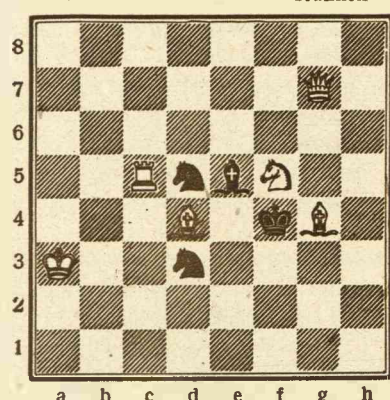
 AFBEELDINGEN VAN NIEUWE MEUBELS EN
 INTERIEURS. ONTWERPEN VAN

 H. WOUDA
 PAUL BROMBERG

Schaken.

 PROBLEEM No. 25 (tweezet)
 Zevende Wedstrijdprobleem.
 Auteur: O. DEHLER.

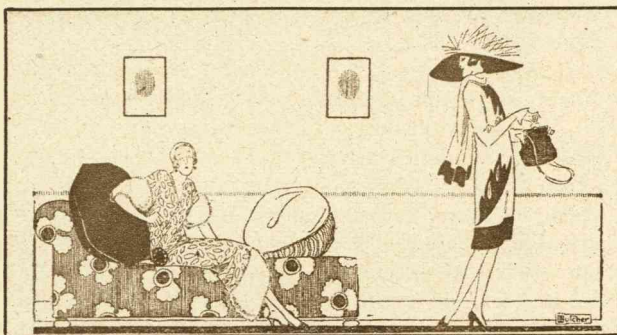
Zwart 4 stukken.

Wit 6 stukken.

 Met ons 7e wedstrijdprobleem zijn we de helft gepasseerd. Er begint zoo langzamerhand al tekening te komen onder de oplossers. 't Is weer, zooals bij iederen oplossingswedstrijd: Velen beginnen, doch weinigen beëindigen. Sommigen zijn reeds ontmoedigd, als bemerkt wordt, dat ze een foutieve oplossing ingezonden hebben, terwijl in zoo'n geval toch de kans voor 't bemachtigen van een prijs absoluut nog niet verkeken is. „Ende desespereert niet!!”
 Correspondentie-adres: J. Verstoep Jzn., Fred. Hendrikstr. 37, Delft.

 Oplossing probleem
 No. 23 (tweezet):
 1. g2 — g3, enz.

 Met ons 7e wedstrijdprobleem zijn we de helft gepasseerd. Er begint zoo langzamerhand al tekening te komen onder de oplossers. 't Is weer, zooals bij iederen oplossingswedstrijd: Velen beginnen, doch weinigen beëindigen. Sommigen zijn reeds ontmoedigd, als bemerkt wordt, dat ze een foutieve oplossing ingezonden hebben, terwijl in zoo'n geval toch de kans voor 't bemachtigen van een prijs absoluut nog niet verkeken is. „Ende desespereert niet!!”
 Correspondentie-adres: J. Verstoep Jzn., Fred. Hendrikstr. 37, Delft.

 „Ik ben werkelijk benieuwd of hij nog van mij zal houden, als ik oud ben.”
 „Piekier daarover maar niet, beste — dat zul je spoedig genoeg weten..”

Van ons boekenplankje.

 W. Pottum. — *De verovering van het luchtruim.* — In dit mooie, rijk-geïllustreerde boek vertelt de schrijver ons hoe de mensch de heerschappij over het luchtruim verwierf, en hij doet dit op zoo'n boeiende en prettige wijze, dat men, eenmaal aan het lezen, niets liever doet dan achter elkaar dóór lezen tot het einde toe. Het is een boek om te hebben en het telkens weer ter hand te nemen! — Leiden, A. W. Sijthoff's Uitg. Mij.

 Susan Cunningham. *Verhalen uit Dante.* — Dit keurig uitgegeven boek, dat versierd is met 16 gekleurde platen, vormt een uitstekende inleiding tot de studie van Dante's Divina Commedia. Het is gemakkelijk te volgen en op boeiende wijze geschreven. Zutphen, W. J. Thieme en Cie.

 Dr. J. H. Kool, *Voyage en France.* — Een zeer handig boekje om den aanstaanden bezoeker van Frankrijk den noodigen woordenvoorraad bij te brengen en hem — theoretisch — in kennis te brengen met het land, zijn bewoners en hun zeden, en de bezienswaardigheden. — Groningen, J. B. Wolters.

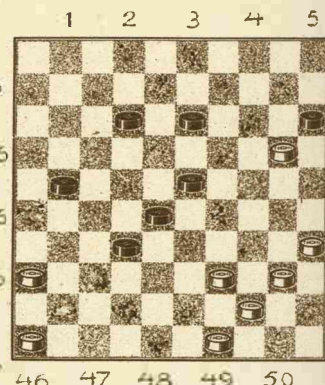
 Fürst en Moszkowski, *Het Boek der 1000 Wonderen.* — Op iedere bladzijde van dit boek vindt men een verrassing; er is een bonte mengeling in van wetenswaardigheden op allerlei gebied. Een boek om in verloren oogenblikken telkens weer ter hand te nemen. — Leiden, A. W. Sijthoff's Uitg. Mij.

Een man die op sterven lag, vermaakte al zijn geld en bezittingen aan zijn vrouw op voorwaarde dat zij hertrouwen zou. Toen men hem vroeg waarom hij die zonderlinge bepaling erin wilde hebben, zei hij: „Ik wil zeker zijn dat er tenminste iemand is, die om mij treurt.”

Dammen.

 Eene bloemlezing uit het internationale damleven.
 ISIDORE WEISS, Parijs.

No. 49.

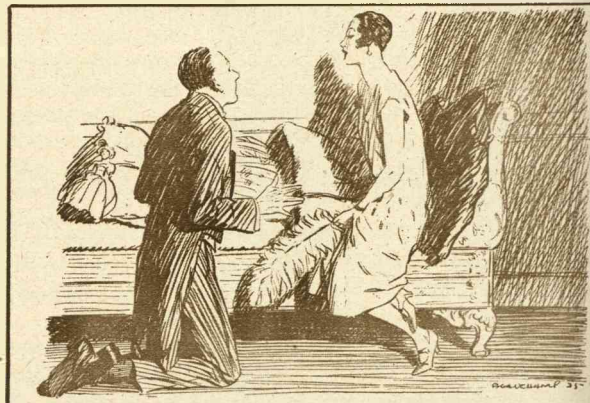
I. Weiss, de oudwereldkampioen, is niet alleen een briljant speler, doch ook een meester in de problematiek.

De problemen van Weiss getuigen van een originaliteit en geest, waarvoor men niet anders dan bewondering kan koesteren.

In deze economische stelling dwingt hij met wit de winst af op een zeer vernuftige wijze. Wit is weliswaar een schijf voor, doch zwart kon een doorbraak naar dam forceeren. Zwart's laatste zet blijkt echter een grove blunder te zijn. Zie maar:

 Wit 36-31!, 35-30, 39-33!, 31-26!, 26x37!!
 Zwart 1. 15x24, 24x35, 28x50, 35x44, 50-45 gedw., en wit nu 49x40, zwart 45x41, gevolgd door wit's 46x37!!

Zeer verrassend! „Eenvoud kenmerkt het ware!”

Zij: „Je zegt dat ik het schitterendste, wonderlijkste en mooiste ben op de geheele wereld — en dan vraag je mij om met jou te trouwen!”

VOOR DE JEUGD

DE DOLLE MOLENAAR.

II.

Het schokken van den wagen schudde hem heen en weer en het eentonig geknars van de wielen klonk hem zoo vermoeiend in de ooren, dat hij er slaperig van werd en weldra langzaam in dommelde.

Nu was het hem in zijn slaap of de piepende liedjes zongen. Het rechterachterwiel knorde:

Altijd rondom

In een cirkel weerom

Rondom . . . weerom!

en het linker achterwiel gromde op dezelfde wijze:

Rondom onverpoosd

Zonder rust, zonder troost,

Onverpoosd — zonder troost!

En nu hoorde hij het linker voorwiel in een hoogen toon piepen:

Niet rusten, niet wijlen

Maar ijlen, steeds ijlen,

Niet wijlen — maar ijlen.

en snel en haastig als wilde hij het verzuimde inhalen, gilte het rechter voorwiel:

Wij rennen in een vaart

Onvervaard om de aard

Om de aard — in een vaart.

Kletterend klonk daartusschen de hoefslag van de acht paardenhoeven, sneller,

steeds sneller! En de verbaasde Simon hoorde duidelijk in hun galop een onafgebroken lied:

 In stormenden galop,
 Hei, hoera, hop, hop, hop!
 Den berg op, den berg af
 Klep, klap, klap — op een [draf!

Simon richtte zich verschromt op. Wat was dat voor een vreeselijk voertuig, waarop hij zich bevond. De omgeving stooft hem voorbij: boomen, velden, bergen, huizen verschenen en verdwenen in razende vaart als droombeelden. Stofwolken kwamen als spoken achteraan en een geruisch ging door de lucht als van een storm.

. . . en door de lichte aanraking sloeg hij om en viel van den wagen.

Opeens schoot den verschrikten jongen man een gedachte door het hoofd: „De dolle molenaar.”

Voorzichtig kroop hij naar voren om naar den voerman te zien. Deze zat nu niet meer met gebogen knieën, maar stond kaarsrecht overeind en sloeg als een waanzinnige op de paarden. En deze dieren renden voort en hun hoeven sloegen dooreen als de spaken van een vliegwiel, terwijl hun manen in de lucht omhoog vlogen.

„Hei! Hei!” schreeuwde de vreeselijke koetsier en trok woedend aan de teugels.

„Om 's hemels wil, goede vriend,” riep Simon hem toe, „wil je ons beider ongeluk?” Doch door het vreeselijk lawaai van den wagen kon hij er niets van verstaan. Toen stootte Simon den koetsier zachtjes aan — maar wat een vreeselijke spookgedaante was dat! De man was zoo stijf als een paal en door de lichte aanraking sloeg hij om en viel van den wagen. Met een schreeuw greep de jonge man de teugels, om de woeste dieren tot stilstand te brengen en den ongelukkige te redden. Maar hoe strak hij de leidsels ook trok, de paarden bleven niet staan, maar vlogen den weg af. Onder hun hoeven klonk het -

In stormenden galop

Hei, hoera, hop, hop, hop!

Den berg op, berg af.

Klep, klap, klap — op een draf!

En hoe langer hij op hun neer keek, des te meer kwam het hem voor of het geen paarden waren, maar slechts nevelgedaanten.

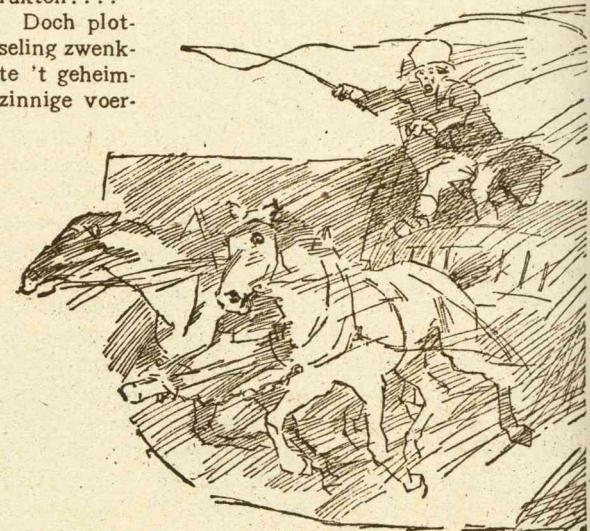
Ondertusschen was de maan opgekomen, die haar helder licht over 't landschap goot.

Uit de hutten der boeren schemerde het gelige licht van de raapolielampen en nu en dan kwam hem een lichte geur in den neus van brandend hout, door den rook die uit de schoorsteenen opsteeg. Hoe vreedzaam zaten de menschen om de tafel!

En al maar verder rolde de wagen

in razende vaart voort door de rustige dorpen, waar de waakhonden hem hard tegenblaften en woedend aan de kettingen rukten. . . .

Doch plotseling zwenkte 't geheimzinnige voer-

En af maar verder rolde de wagen in razende vaart voort.

tuig van den weg af en rolde dwars over velden en weiden.

In de Molenbeek waren de kreeftvisschers aan 't werk. Simon vloog hun voorbij. De visschers sloegen de handen voor de borst en riepen elkaar verschromt toe: „De dolle molenaar!”

De maan verdween bijna achter de bergen, toen het Bergsteenwoud voor Simon's oogen opdook en de wagen in het volgend oogenblik tusschen de boomen door ratelde, zoodat de vogels uit hun nachtrust opschrikten en het wild uit hun legers opvloog.

Simon was totaal radeloos. Wat moest hij nu beginnen? Er afspringen kon hij onmogelijk, hij zou over den grond geslingerd zijn en door den smak zijn hals gebroken hebben. Juist wilde hij weer onder de kap van den wagen kruipen, omdat het voorbijvliegende landschap hem zoo duizelig maakte. Toen hij plotseling een hevigen schok voelde, alsof de wagen op een rots verpletterd werd. Het hout kraakte in al zijn voegen en de ijzeren bouten knapten af als strohalmen.

„De hemel helpe mij,” riep Simon in doodsangst, terwijl hij zich met alle kracht aan den wagenrand vastklampte. (Wordt vervolgd).

OOM TOM.